

Amit a számok mutatnak – az erdészeti szakirányító vállalkozások (ESZV) fejlődése 2019–2024 között

(What the Numbers Show –
Development of Licensed Forest Specialist Companies (LFSC) between 2019–2024)

Lett Béla^{*1} – Hegedűs Attila²

¹ Professor Emeritus, Soproni Egyetem, Erdőmérnöki Kar
² Soproni Egyetem, ERTI

Kivonat

A magyar szabályozás értelmében az erdőgazdálkodónak az erdőgazdálkodási tevékenység szakszerűségének biztosítása érdekében erdészeti szakszemélyzetet – szakirányítót - kell alkalmaznia. A vonatkozó jogszabályok szerint az erdészeti szakszemélyzeti tevékenység regisztrációhoz kötött, de adójogilag csakis adószám birtokában egyéni és/vagy társas vállalkozóként végezhető. Ezek a vállalkozások összefoglaló néven erdészeti szakirányító vállalkozások (ESZV) néven ismertek. Fontos jellemzőjük, hogy a státuszuk hatósági regisztrációhoz és a rendeletben rögzített feltételekhez kötött. Jelen tanulmányban a társas ESZV-k számviteli beszámolóinak elemzése kerül bemutatásra 2019 és 2024 közötti időszakban. A 2024. évi kimutatás szerint az ESZV szám 626 db, ebből erdőgazdálkodási jogosultságú 266 db, a szakanyagban 258 db adatai kerültek feldolgozásra. A szakanyag részletes táblázatokban közli az ESZV-k gazdasági adatait. A tevékenység meghatározó differenciálójának az értékesítés árbevételét tartjuk, ennek csoportjaihoz képezzük az értékmegosztásokat. További differenciáló mutatóknak tekintjük a befektetett eszközöket és a vállalkozás létszám adatát, illetve az ehhez kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (SZJR) sort. A vizsgált ESZV-k 28%-ának (71 db) az árbevétele az évi 80 millió Ft-ot meghaladja. Ezen ESZV-k potenciálisan képesek a szakirányítás mellett erdőgazdálkodási szolgáltatásra, kivitelezésre, ha létszám, befektetett eszköz kapacitással is rendelkeznek. Az évi 81 és 500 millió árbevétel között rendelkező ESZV csoporton belül a létszám és SZJR alapján a potenciális kivitelező ESZV-ok száma **legfeljebb 15-25 db közötti** országosan. Ezt a nagyságrendet támasztja alá a befektetett eszközök értékvizsgálata, ahol kimutatható, hogy 31-60 millió Ft közötti befektetett eszközzel mindössze 7, míg 60 millió Ft fölötti értékkel 27 db ESZV rendelkezik. A fentiekben lehatárolt kivitelezői képességgel rendelkező erdőgazdálkodási jogosultságú erdészeti szakirányító vállalkozások (ESZV) további vizsgálatára (kérdőív, interjú) teszünk javaslatot.

Kulcsszavak: magán-erdőgazdálkodás, erdészeti szakirányító vállalkozások (ESZV), számviteli beszámoló, értékesítés árbevétele, létszám adatok, befektetett eszközök

Abstract

Based on current Hungarian regulations, the forest manager must employ forestry professionals in order to ensure the professionalism of the forest management activity. According to the relevant legislation, forestry professional personnel activities are subject to registration, but from a tax perspective they can only be carried out as business venture in possession of a tax number. These enterprises are collectively known as *Licensed Forest Specialist Companies (LFSC)*. Their important feature is that their status is

* lett.bela@uni-sopron.hu

subject to official registration and the conditions set out in the regulation. This study presents an analysis of the accounting reports of LFSC for the period between 2019 and 2024. According to the 2024 statement, 626 of LFSC were exist, of which 266 were suitable for forest management, and 258 were analyzed in the technical material. Our work provides the economic data of the LFSC in detailed tables. The annual sales revenue is identified as the main distinctive indicator, and we form the value divisions for its groups. The fixed assets and the number of employees of the enterprise, as well as the related personnel expenditure (RPE) line are considered as additional differentiating indicators. 28% of the examined LFSC (71 pcs) have an annual revenue exceeding 80 million HUF. These LFSC are potentially capable of providing forest management in addition to professional management, if they have the staff and technical equipment capacity. Within the LFSC group with an annual revenue between 81 and 500 million HUF, the number of potential forest service provider LFSC based on staff and RPE is at most 15-25 pcs nationwide. This order of magnitude is supported by the assessment of the value of the fixed assets, where it can be shown that only 7 LFSC have fixed assets between 31-60 million HUF, while 27 LFSC have a value above 60 million HUF. We propose further investigation (questionnaire, interview) of *Licensed Forest Specialist Companies (LFSC)*.

Keywords: private forest management, *Licensed Forest Specialist Companies (LFSC)*, accounting report, sales revenue, headcount data, fixed assets

1. Bevezetés

A magán erdőgazdálkodás működését az 1990 utáni újra-indulásától nyomon követjük, dokumentáljuk (Lett, 2018)

A magán erdőgazdálkodás intézményi modelljében a meghatározó szereplők a tulajdonos, az erdőgazda, az igazgató és a kivitelező, de a jogszabályi kötelezettségek alapján kiegészül a bejelentett erdőgazdálkodóval és a szakirányítóval is.

A magán erdőgazdálkodás alap és növekvő problémája, hogy „szervezetlenek”, nem rendelkeznek a jogszabályi előírás szerinti bejegyzett erdőgazdálkodóval (NBEG).

Nem elég a hatósági előírás, a szakszerű és eredményes gazdálkodáshoz értő és érdekelt végrehajtó apparátusok kellene, amelyek az ökonómiai egyensúlyt megtartják (tulajdonosi vagyoni-jövedelem a rendszerváltás kori „rém”álmokban szerepelt).

A SOE-ERTI egyik kiemelt témája a magán erdőgazdálkodás, de a „Tesztüzem hálózat” újra indulása még várat magára. Az erdészeti szakirányító vállalkozások (ESZV) ökonómiájáról 2025. novemberében egy tanulmány megjelenik Schiberna – Hegedűs (2025). tollából. Megállapítják, hogy az ESZV-k több mint negyede nem erdészeti, illetve atipikus.

2. Anyag és módszer

Az erdészeti szakirányító vállalkozások (ESZV) közül az erdőgazdálkodási tevékenységet illetően az „Erdőgazdálkodási jogosultságúak” emelkednek ki (elemezhető adatokkal rendelkeznek).

A szakanyag vizsgálatának alanya a szakirányításban jogszabályilag létrehozott „Erdőgazdálkodási jogosultságú ún. kiemelt erdészeti szakirányító vállalkozás” a működés-gazdálkodás feltétele, így számuk 2017 óta jelentősen növekedett (a vizsgálatba bevont számviteli adatokkal rendelkező 2019 évi 78 magán cég 2024 évre 258 vállalkozásra bővült).

Három évet választottunk:

- 2019 – a Covid előtt már jelentős, 78 db cég működik,
- 2021 – a Covid-19 után gyarapodott a vállalkozások száma, 141 db, a növekmény +63 db,
- 2023/24-ben nagy számban regisztráltak ESZV vállalkozásnak, a növekmény +117 db, azaz összesen 258 db.

A szakanyag a vállalkozások számviteli beszámolóiban szereplő fogalmak egy részét (a külön témakört képviselő jövedelmezőség kivételével) vizsgálja, a képzett mutatókat elemzi a 2019. évi bázisból a 2021. évre, illetve a 2024. évre növekedésben.

Az árbevétel (egyres erdészeti szakirányító vállalkozásoknál jelentősebb arányú egyéb bevétel is van) adatok a nagyság szerinti csoportosításban, illetve a mutatók viszonyításában kapnak szerepet.

Az „erdőgazdálkodásra jogosult erdészeti szakirányító vállalkozás”-ok esetében fontos szempontnak ítéljük, hogy mennyiben képesek a tanácsadón-művezetésen-szakirányításon túl komplex „erdőgazdálkodásra (fakitermelés - erdőművelés)”, rendelkeznek-e ehhez személyi (létszám, személyi jellegű ráfordítás) és tárgyi (befektetett eszköz) kapacitással.

A vállalkozások számviteli jellemzői (Mérleg - Eredménykimutatás) az internet nyilvánosságában hozzáférhetők, a fontosabb számviteli értékek legyűjthetők, feldolgozhatók, a kiválasztott mutatók számíthatók, a következtetések levonása közös érdek.

Csoportokat képeztünk az ESZV tevékenységi fokozatainak érzékeltetésére (tanácsadó – nagyvállalati szakirányító).

A szakanyag elkészítéshez részletes táblázatokban gyűjtöttük az ESZV-k gazdasági adatait. A szakanyag módszerének lényege a számok/a számvitel bemutatása táblázatokban.

3. Eredmények

3.1. Magán erdőgazdálkodás

3.1.1. Magán erdőgazdálkodás visszatekintés

A magán erdőgazdálkodásnak meghatározó tevékenysége kell, hogy legyen „az erdészeti munkák végrehajtása”, végzői a „kivitelezők” (végrehajtók, erdészeti szolgáltatók – termelői köre), de a szakirányítói (szakszemélyzeti), integrátori problémák is alig oldódtak meg (a folyamatos innovációk ellenére).

A magyarországi magán erdőgazdálkodás – az Evt. értelmezésében vett – erdőgazdálkodó centrikus, az erdőtulajdonosoknak alárendelt szerep jut mind a szektor irányítása, mind a tényleges gazdálkodás szempontjából.

Ennek alapja az Evt. készítés kori távlati elképzelések, de a több (sok - 10 feletti) tulajdonosból álló (osztatlan közös tulajdonú) közösségekben a gazdálkodás szakmai és pénzügyi felügyelete, a hatósággal, a szakirányítóval és a kivitelező vállalkozóval való kapcsolattartás nem is lehetséges máshogyan, csak vezető, megbízott képviselő útján (a tulajdonosi használat nő).

A magán erdőgazdálkodás kapacitásai

Erdészeti szolgáltató központok – Magánerdészetek

A tulajdonos – bejegyzett erdőgazdálkodó – szakirányító – hatóság négyes (és a köztük lévő kapcsolatok) problémahalmaza fontos erdészeti szereplő tárgyalására nem koncentrált, az erdészeti tevékenység végrehajtója, a „kivitelező” (erdészeti szolgáltató) elengedhetetlen.

Az „integrátor” típus, az Erdőgazdálkodási szolgáltató központ az erdőgazdálkodási tevékenység elemeinek ellátására képes, szellemi és kivitelezői (fakitermelés-erdőművelés) megbízási-vállalkozási feladatokat is végez.

Emberi erőforrások

A szakszerű erdőgazdálkodáshoz, a szellemi szolgáltatásokhoz képzett szakemberek szükségesek, a gép- és eszközpark működtetéséhez (saját dolgozók foglalkoztatásával).

Az erdészeti szakszemélyzet-szakirányító sajátos hazai intézmény, amelynek bevezetésével tovább bonyolódik az intézményi struktúra, és a hibás teljesítésből származó felelősség

még tovább osztódik. A jogszerű-szakszerű erdőgazdálkodásért felelős szakszemélyzet (jogosult szakszemélyzet) a menedzsment (erdőgazdálkodó) operatív tanácsadója, aki számára az erdőtörvény kiemelt szerepet biztosít, operatív kapcsolattartó a szakhatóság és az erdőgazdálkodó között, sajátos érdekeltiséggel (hangsúlyos a racionalitás, a pénzügyileg finanszírozhatóság).

Az erdőtörvény felelősségi, jelentéstételi kötelezettséget (pl.: erdővédelmi kárbejelentő lapok negyedévenkénti beküldése stb.) ír elő a szakirányító számára úgy, hogy a szakirányító díjazását az erdőgazdálkodónak kell biztosítani (a szakirányító díj csak az erdőgazdálkodás ráfordítás mentes árbevételéig, fedezetéig terjedhet, nincs hozama). A vonatkozó jogszabályok a szolgálati ruházat viselését is szabályozzák, a szakszemélyzeti státusz fenntartását kreditpontok határidőre történő összegyűjtésével írják elő. Tehát az állam az egyik oldalon feladatokat ír elő az erdészeti szakszemélyzet részére, a másik oldalon ezen feladatsor teljesítéséhez semmilyen módon (akár direkt, akár indirekt támogatással) nem járul hozzá. Ennek az ambivalens struktúrának a módosítása fontos erdészeti politikai célkitűzésnek kell, hogy legyen a közeljövőben.

A 2000-es években az „**integrátor**” hálózat kialakításával a magán erdőgazdálkodási szektorban megjelentek a szakismereteket és a vállalkozói tevékenységeket egyesítő vállalkozások.

Az erdőgazdálkodási szakismeretekhez való hozzáférés, és egyben az erdőgazdálkodóknak az erdőgazdálkodási szakirányítás igénybevételére vonatkozó kötelezettség (Evt.) könnyebb teljesíthetősége érdekében korábban létrehozta a szakszemélyzetet, a szaktanácsadói, az integrátori státuszt. Az integrátorok olyan szakirányítók – magánszemélyek, vagy szervezetek – akik a szakirányítókkal szemben támasztott törvényi feltételek mellett együttesen teljesítik az alábbi feltételeket is (az FVM rendelet alapján):

- legalább 200, de legfeljebb 4000 hektár magántulajdonú erdőterület jogszerű használója, és az erdészeti hatóság erdőgazdálkodóként nyilvántartásba vette;
- legalább 200 hektár erdőterületet szerződés alapján szakirányít;
- legalább 50 hektár fahasználati és erdőművelési (fakitermelés, erdősítés és ápolás alá vont terület) munkára vonatkozó szerződése van;
- nettó árbevétele az 500 millió forintot nem haladja meg, melynek legalább 75 százaléka erdőgazdálkodásból (TEÁOR 02.0) származik, és erről a kérelem benyújtásával egyidejűleg nyilatkozott;
- elfogadja a miniszter által kiadott kényszerkezeltői megbízást abban az erdőtervezési körzetben, amelyikben gazdálkodik vagy szakirányítást végez;
- tagja a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségének.

A szakirányítási szolgáltatás nyújtását, az integrátori tevékenységet az állam korábban pályázati úton támogatta.

Mára az eredményeket felmutató, fentiekben bemutatott „Erdészeti integrátor” forma megszűnt, de az „Erdészeti haszonbérlet” rendszer a működőképességet segítette.

A 2006. évben társas vállalkozású Erdészeti Integrátorok több mint fele 2024. évben is erdészeti szakirányító vállalkozás, sok az erdőgazdálkodási jogosultságú és a potenciális integrátor (a folyamatos és fokozódó generációs váltás általános kihívás).

A FAGOSZ közli a TOP-30 Magán erdőgazdálkodók és szolgáltatók adatait, amely szerint 2024. évben 20 db az Erdőgazdálkodási főtevékenységű (KSH 02), 15 db az erdőgazdálkodási jogosultságú erdészeti szakirányító vállalkozás (ESZV), ezek Potenciális Integrátorok is.

2020/2021-től az új jogszabályi keretek átrajzolták az erdőgazdálkodási formákat. A jogalkotó lehetőséget biztosít az új (nem a hagyományos integrátor) ún. erdőgazdálkodási integrátori szerződés megkötéséhez. Az ilyen erdőgazdálkodási jogviszony létrejöttéhez az erdőtulajdonosok kétharmados többsége szükséges. Az integrátor saját nevében kezeli az erdőt és a tulajdonosoknak járadékot fizet, amely a hozamokkal és költségekkel arányos, egy része

ennek lehet természetben is. Egyéb munkák elvégzése esetén annak költségeit a tulajdonosok térítik. 10–50 évre köthető szerződés. A szerződés megszűnése esetén az erdő értéknövekedését a tulajdonosoknak az integrátor felé meg kell fizetni. Nem túl népszerű forma, 2023 végéig mindössze 3 ilyen szerződés jött létre az országban (a tulajdonosok számára hátrányos).

A szakirányító

Az Evt. alapján az erdőgazdálkodó köteles az erdőgazdálkodási munkák szakszerűségének biztosítása érdekében a jogszabályban előírt végzettséggel rendelkező szakirányító közreműködését igénybe venni. Ez történhet úgy, hogy

- az erdőgazdálkodó rendelkezik szakképesítéssel, vagy
- szakképesítéssel rendelkező személyt foglalkoztat (nagy szervezetek), vagy
- ilyen személyt foglalkoztató szervezettel (ESZV) szakirányítási szerződést köt.

A szakirányítást végző ún. szakszemélyzetet eskütétel után az Igazgatás nyilvántartásba veszi, és felruhazza az Evt.-ben meghatározott jogokkal és kötelezettségekkel. (A szakirányító testesíti meg az Evt. által előírt formai követelményt.)

Gép- és eszközfelszereltség

A Befektetett eszközök (az Immateriális javak és a Befektetett pénzügyi eszközök esetlegeseik, minimálisak és alacsony arányúak) jellemzően a Tárgyi eszközök (egy része).

A Tárgyi eszközök között – Az ingatlanok és kapcsolódó vagyoneértékű jogoknál az „Erdőterület” ingatlan, illetve – az Egyéb építményeknél az erdőgazdálkodás tárgya és eredménye a „Faállomány” nincs értékben kimutatva a vállalkozások Vagyonában (a Tenyészállatok se). (A Telkek – Épületek csoport a Telephellyel rendelkező nagyobb, kivitelezést is végző szervezeteknél fordul elő)

A Tárgyi eszközöknél (nettó érték) tehát meghatározó a Műszaki berendezések, Gépek, Járművek, illetve az Egyéb berendezések, Felszerelések, Járművek csoportja, az ESZV kivitelezői képességének meghatározója.

A saját szolgáltatói kapacitás legalább az alapeszközök meglétét feltételezi, többfunkciós és speciális erdészeti erőgépek, vonszolók teremtik meg az (al)vállalkozóktól független munkatervezési lehetőséget. A fahasználati - erdőművelési munkagépek végezte erdészeti munkaműveletek jelentik a szolgáltatás profiljának lényegét (Erdészeti haszonbérlet).

Rendezetlen erdőterületek

A magán erdőgazdálkodás számos problémája (osztatlan közös tulajdon, erdőgazdálkodási kötöttségek) nem enyhül, következményeként a „Bejegyzett erdőgazdálkodó” nélküli terület nőtt, magas arányú.

Azokat az erdőterületeket, amelyeken nincs bejegyzett erdőgazdálkodó (NBEG), rendezetlen (szervezetlen) erdőgazdálkodójú erdőterületeknek is nevezzük.

3.1.2. Amit a számok mutatnak – Magán-erdőgazdálkodás BEG-NBEG

Az állami tulajdonú erdőterület a változások (erdőtelepítés, magánosítás) eredményeként változatlan, a közösségi elenyésző, a magán tulajdonú erdőterület növekedése megtört.

A 2017. évi rendelkezések következményeként 2021. évre nőtt a bejegyzett erdőgazdálkodó nélküli terület, a magán társaság száma és területe csökkent, a magánszemélyek erdőgazdálkodása jelentős. A problémák nem oldódnak meg, a kibontakozás várat magára (1. és 2. táblázat).

1. táblázat: Az erdőterület és az erdőgazdálkodók megoszlása szektorok szerint

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Eg-sz	Terület	Eg-sz	Terület	Eg-sz	Terület	Eg-sz	Terület	Eg-sz	Terület
	(db)	(E ha)	(db)	(E ha)	(db)	(E ha)	(db)	(E ha)	(db)	(E ha)
Állami	305	1 155	308	1 155	129	1 158	193	1 159	193	1 159
Közösségi	1152	20	1 153	20	1 017	20	1 109	20	1 115	20
Erdőbirtokossági társ	706	96	697	96	672	98	654	93	641	93
Egyéb gazd. társaság	1163	103	1 154	101	864	74	826	72	827	76
Magán társaság	2965	248	2 952	247	2 359	182	2 330	205	2 354	211
Magán személyek	35 654	449	35 678	449	30 345	375	30 674	381	31 637	399
BEG* nélküli	–	182	–	185	–	323	–	307	–	285
Magán tulajdon	38619	879	38 630	882	32 704	886	33 004	893	33 991	.
Összesen	40 076	2 054	40 091	2 057	33 850	2 064	34 307	2 072	34 579	2 074

Megjegyzés: Eg-sz – Erdőgazdálkodók száma, * BEG – bejegyzett erdőgazdálkodó

2. táblázat: Bejegyzett erdőgazdálkodók – Használati jogcímek (E db, E ha)

	2017		2020		2023		Terület	
	Eg-sz	Terület	Eg-sz	Terület	Eg-sz	Terület	23/17	23/20
	E db	E ha	E db	E ha	E db	E ha	%	%
Állami-Közösségi			1,5	1175	1,1	1178		100
Erdőbirt. társulati haszn.	0,6	72	0,7	81	0,7	84	117	103
EG haszonbérlet (rég. t.)	0,7	31	0,7	31	0,6	27	91	91
EG haszonbérlet (új t.)	0		0		0,1	6		
EG integrátori haszn.	0		0		0	0		
Erdőkezelés	0		0		0,1	9		
Polgári jogi társasági h.	0		0		0,1	1		
Társas magán eg. (T)	1,3	103	1,4	112	1,6	127	123	113
Haszonbérlet	2,5	65	2,4	82	2,0	77	119	94
Haszonélvezet	0,4	4	0,4	4	0,5	5	143	129
Közös tulajdon használat	4,2	52	6,1	81	8,2	118	228	146
Szívességi földhasználat	1,9	14	2,3	19	3,3	31	215	162
Tulajdonosi használat	20,3	191	21,8	197	24,2	226	119	115
Megbízási szerz. jogv.	13,4	267	11,4	216	0,5	16	6	7
Egyéni eg. (E)	42,7	593	44,3	599	38,7	473	80	79
T+E magán	44,0	696	45,7	711	40,2	600	86	84
Nincs használati jogcím		151		180		285	–	158

Megjegyzés: Eg-sz – Erdőgazdálkodók száma

A Megbízási szerződéses jogviszony (267 E ha) kiesését az új ajánlatok nem pótolják.

3.2. Erdészeti szakirányító vállalkozás (ESZV) a magán erdőgazdálkodásban

3.2.1. Erdészeti szakirányító vállalkozások (ESZV)

A 90-es években lejátszódó kárpótlási és vagyonnevesítési folyamatok révén kb. 730 ezer hektár erdő került kb. 250 ezer erdőtulajdonoshoz (Mertl, 2019), amelyek száma kb. 400 ezer főre szaporodott.

A beinduló erdőgazdálkodási folyamatok és a korabeli támogatáspolitikája révén 2000-re létrejöttek azok a nagyobb magán erdőgazdálkodási egységek ún. szolgáltató központok, amelyek erdészeti integrátorok néven váltak ismertté (Schiberna et al., 2011). Az integrátorok egyrészt vállalkozóként elvégezték a kisebb erdőgazdálkodóknak a szükséges erdőművelési, fahasználati munkákat, másrészt szakszemélyzeti szolgáltatást nyújtva információ pontként szolgáltak a támogatások megszerzése és az erdőgazdálkodói regisztráció során.

A Földművelésügyi Minisztérium 2003-ban döntött a „Magán Erdőgazdálkodói Tesztüzemi Hálózat” (METH) elnevezésű adatgyűjtő hálózat létrehozásáról, melynek fogadóintézménye a Nyugat-Magyarországi Egyetem (Sopron) lett. 2006-ban 95 tagja volt a METH-nak, amelyek megközelítőleg 36 ezer ha erdőt kezeltek, de mivel sokan erdészeti integrátorként szerepeltek, a teljes működési terület így körülbelül 88 ezer ha volt.

A 2006. évben társas vállalkozású Erdészeti Integrátorok több mint fele 2024. évben is erdészeti szakirányító vállalkozás, sok az Erdőgazdálkodási jogosultságú és a Potenciális Integrátor (a folyamatos és fokozódó generációs váltás általános kihívás).

A magyar magán erdőgazdálkodás egyik legfontosabb szakmai bázisa az erdészeti szakszemélyzet - az erdészeti szakirányító.

A magyar szabályozás értelmében az erdőgazdálkodónak az erdőgazdálkodási tevékenység szakszerűségének biztosítása érdekében erdészeti szakszemélyzetet – szakirányítót – kell alkalmaznia. Az erdészeti szakirányító feladata nagyon sokrétű. A szakmai munkák (erdőművelés, fahasználat stb.) irányítása, ellenőrzése, adminisztrációja mellett részt vesz az erdőgazdálkodó tájékoztatásában, tanácsokkal segíti az ügymeneteket.

Az erdészeti szakszemélyzet státusza a rendszerváltás óta többször változott.

A legutóbbi jelentős jogszabályi változás 2020-ban következett be, amikor kormányrendeleti szinten – harmonizálva az erdőtörvény vonatkozó részeivel – részletezték az erdészeti szakirányító vállalkozásokat (az erdészeti szakszemélyzet és az erdészeti szakirányító vállalkozás tevékenységének és nyilvántartásának, valamint az erdészeti szakszemélyzet továbbképzésének szabályairól szóló 244/2020. Korm. rendelet).

A speciális kritériumok teljesítésével kiemelt szakirányító vállalkozás státusz is elérhető, ezzel alkalmassá válik arra, hogy – bejegyzett – erdőgazdálkodó lehessen.

Az „Erdőgazdálkodásra jogosult” kiemelt besorolással azt az erdészeti szakirányító vállalkozást lehet nyilvántartani, amelyik (a hagyományos integrátortól eltérő) az alapelvárásokon felül az alábbi feltételeknek is megfelel:

- jogi személy esetén a törvényes képviselője és személyesen közreműködő tagjai közül legalább egy személy, egyéni vállalkozó esetén az egyéni vállalkozó egy személyben jogosult erdészeti szakszemélyzetként a nyilvántartásban „érvényes” státuszban szerepel,
- felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik,
- erdészeti feladatokat ellátó erdészeti szakszemélyzet, és
- legalább 5 éves időtartamban jogosult erdészeti szakszemélyzetként szerepelt a nyilvántartásban, továbbá
- az erdőgazdálkodásába vont összes terület alapulvételével, minden megkezdett ezer hektár után legalább egy jogosult erdészeti szakszemélyzettel rendelkezik.

Az erdészeti szakirányító vállalkozások nagy része korábban (2017) is létezett és hasonló tevékenységet végzett, de a 2020-ban bekövetkezett változás miatt ESZV-ként regisztráltak (a 2019 évi számuk 2021-re növekedett, majd 2024-re megtöbbszöröződött).

Ezen vállalkozások azonban nem kizárólag erdészeti szakszemélyzeti feladatokat végeznek, hanem erdészeti szolgáltatóként is megjelennek, a faanyag kereskedelmével is foglalkoznak.

Az erdőgazdálkodásra jogosultság nem jelent erdőgazdálkodásra (fakitermelésre - erdőművelésre) alkalmasságot, illetve erdőgazdálkodás (fakitermelés - erdőművelés) végzését (eltérés a hagyományos integrátortól).

Alapadatok

Az ERTI kimutatásban 2022-ben 1098 db erdészeti szakirányító vállalkozást tartott nyilván az állami hatóság. Ebből 20 db állami szereplő (Erdészeti Zrt.-k stb.) volt jelen, további 627 db egyéni formában, jellemzően egyéni vállalkozóként végezte ezt a munkát. A fennmaradó 451 db valamilyen társas vállalkozás (Kft., Bt. stb.) keretében regisztrált az ESZV rendszerébe.

A 2024. évi kimutatás szerint az ESZV szám 626 db, ebből erdőgazdálkodási jogosultságú 266, a szakanyagban 258 adatai kerültek feldolgozásra.

A szakanyag alapvetően az ESZV szellemi-kivitelezői szolgáltatására irányul, a jövedelmezőségi értékelés nem téma. A befektetett eszköz használata az értékcsökkenési leírason keresztül jelenik meg az eredménykimutatásban, az árbevétel 4–6%-át jelenti.

Az erdészeti szakirányító vállalkozások jellemzőit összefoglaló táblázatok tételes mélységű adatok feldolgozásán alapulnak.

3.2.2. Erdészeti szakirányító vállalkozások (ESZV) jellemzői

Jelen szakanyagban az erdészeti szakirányító vállalkozások főbb gazdasági adatait vesszük górcső alá, igyekszünk valós képet alkotni e vállalkozáscsoport gazdálkodási helyzetéről az erdőgazdálkodási jogosultságúak kivitelezői alkalmasságáról.

3. táblázat: A szakirányító tevékenységének formái – az erdőgazdálkodási jogosultság szellemi-erdőgazdálkodási szolgáltatás jellemzőinek értékei

Szellemi típus	Működés	Árbevétel			Létszám			SZJR			Befektetett e.		
		M Ft	db	%	fő	db	%	M Ft	db	%	M Ft	db	%
Szakértő	Eseti	0-1	33	13	0-1	31	94	0-1	28	78	0-10	30	91
Tanácsadó	Részidős				2-5	1	3	1-10	5	15	11-30	2	6
Szakértő	Eseti	1-10	62	24	0-1	53	85	0-1	41	66	0-10	50	81
Tanácsadó	Részidős				2-5	7	11	1-10	19	30	11-3	8	13
Szakirány.	Mellékállás	11-20	35	13	0-1	26	74	0-1	13	37	0-10	23	66
Művezető	Mellékállás				2-5	9	26	1-10	21	60	11-30	7	20
Tanácsadó	Eseti	0-20	130	50	0-1	110	85	0-1	82	63	0-10	103	80
Szakirány.	Részidős				2-5	17	15	1-10	45	37	11-30	17	20
Tanácsadó	Mellékállás	21-80			0-1	24	42	0-1	11	20	0-10	22	38
Szakirány.	Főállás		57	22	2-5	25	44	1-10	25	44	11-30	18	32
P. Kivitel.	PEK				6-	8	14	10-20	16	28	31-	17	30
Szakirány.		81-500	49	19	0-5	28	57	0-10	16	32	0-30	15	31
P. Kivitel.	PEK				6-10	11	23	10-20	14	29	30-60	7	14
P. Kivitel.	PEK				10-	10	20	20-	19	39	60-	27	55
Szakirány.	ASZ	501-	22	9	0-10	6	28	0-20	4	18	0-60	4	18
Művezető	ASZ				10-	16	72	20-	18	82	60-	18	82
Tanácsadó	Részidős	0-20	130	50	0-1	143	55	0-1	99	38	0-10	131	41
Szakirány,	Mellékállás	21-80	57	22	2-5	66	26	1-10	82	32	11-30	47	18
P. Kivitel.	PEK	81-500	49	19	6-10	18	7	11-20	34	43	31-60	15	6
Szakirány.	ASZ	501-	22	9	10-	31	12	20-	13	17	61-	65	25
			258			258			258			258	
Speciális								Egyfőre					
Fakereskedő		Jelentős			Minimális			Magas			Kicsi		
Fuvaros		Jelentős			Kicsi			Magas			Jelentős		

Megjegyzés: Szakirány. – Szakirányító; PEK – Potenciális Erdészeti kivitelező (Fakitermelő-Erdőművelő) vállalkozás, P. Kivitelez. – Potenciális Kivitelező; ASZ – Alkalmazott erdészeti szakirányító

A vállalkozások az árbevétel - a kapacitások szerint nagysárendileg differenciálhatók: kicsi-közepes-nagy (a 80-150/150-500 M Ft közötti árbevételű ESZV-k átmeneti típust képviselnek). A jellemzők alapján a kivitelezői alkalmasság (potenciális kivitelező) kb. 25–30, amelyet és ezek részletes adottságait kérdőív és interjú felméréssel lehet pontosítani. Ez alapján határozható meg a támogatások a tárgyi eszköz cserére/fejlesztésre, a bérterhek csökkentésére. A magas árbevételű, alacsony létszámú fuvarozó (nagy befektetett eszköz) – fakeresskedő (kis befektetett eszköz) vállalkozás bejelentkezhet erdészeti szakirányítónak, de kivitelező tevékenysége korlátozott.

Az ESZV jellemzőinek alakulása 2019–2024

Az ESZV-k a 2019. évi felmérés szerint 78 tagot számlálnak, amely 2021. évben 63, majd 2024-re 117 vállalkozással 258 vizsgálatra alkalmas ESZV-re bővült, miközben az árbevételi csoportokban a nagyok teret nyertek (4. táblázat).

Az 1 M Ft alatti árbevételnél 33 db-ot (13%) számláltunk, amelynek 21 ESZV-nek (8%) nincs kimutatható árbevétele (vannak kimaradók).

Az 1–10, illetve 10–20 M Ft közötti árbevételt közel száz (97 db; 37%) ESZV mutat ki, így együttesen 20 M Ft alatt az ESZV-k fele (130 db; 50%) van. A legnagyobb csoportot 62 ESZV képezi, 1–10 M Ft közötti, vállalkozónak nagyon szerény árbevétellel, az ESZV-k egynegyedét (24%) reprezentálva. Ezek a szervezetek személyes társaságok, szakirányítók, szaktanácsadók, művezetők, tervezők stb.

A következő árbevételi (20–80 M Ft) csoportba 57 ESZV (22%) tartozik, de felük árbevétele csak 20–40 M Ft (28 db; 11%). A magasabb árbevételi kategóriákba tartozók esetében lehetséges, hogy esetlegesen kivitelezői tevékenységet is végeznek.

A 80–500 M Ft árbevételt 49 db (19%) ESZV ért el, az egyéb kapacitások (befektetett eszköz, létszám, SZJR) megléte esetén kivitelezői potenciált jelenthetnek.

Az 500 M Ft feletti árbevételűek (22 db; 9%) az árbevétel 67%-át reprezentálják, fele 500-1000 M Ft közötti, az ennél nagyobbaknál már gyakori, hogy szakirányítót alkalmaznak (2024 évben belépők).

2019

2019. évben 78 vállalkozás jelentkezett be „Erdőgazdálkodási jogosultságú ESZV-nek”, sokan az erdészeti szakszemélyzetből, tanácsadókból.

Az ESZV 2019-nél 20 M Ft árbevétel alatt van a vállalkozások több mint fele (54%), (kis árbevételű ESZV esetében az egyéb bevétel jelentős tétel (26%), a 30 M Ft befektetett eszköz kapacitás alatt 95%-a (az átlag 7 M Ft személyes vagyonnak is alacsony) (5. táblázat). A 20-80 M Ft közötti árbevétel (az egyes csoportokban néhány cég, 60–80 M Ft árbevétel között 2 db) esetén a befektetett eszköz átlag 71 M Ft már alkalmas lehet kivitelező szolgáltatás nyújtásával a végrehajtás segítésére is. A 80–500 M Ft árbevételű csoport befektetett eszköz átlag nettó értéke éppen eléri a 100 M Ft-ot, jelentős műszaki kapacitással is rendelkeznek.

Az ESZV 2019 0–20 M Ft közötti árbevételűeknél (54%) az alkalmazott létszám névleges (79%), a szervezet vezetőjét mutatja (ha be van jelentve), 14%-át (0,8/db) foglalkoztatják, a személyi jellegű ráfordítás mindössze 1,6 M Ft/év. A 20–80 M Ft közötti árbevételűeknél (a legkisebbnél 10, összesen 18 cég) is csak 3,4 fő az átlag létszám, a személyi jellegű ráfordítás 9,2 M Ft/év, amely kisebb kivitelező szolgáltatásokhoz is alig elegendő. Az 1 főre eső személyi jellegű ráfordítás 2,0–2,6 M Ft/év nem jelent teljes idejű munkavégzést.

A 20 M Ft alatti árbevételűek háromnegyede (79%) nem foglalkoztat 2 főt sem.

A 20–80 M Ft közötti árbevételűeknél (összesen 18 cég) 44%-nak van 2–5 fő alkalmazottja (harmadának csak 0–1 fő.) (6 táblázat). A 80 M Ft feletti árbevételű ESZV-k (18 db) foglalkoztatott létszáma is alacsony (2–5 fő 44%, 0–1 fő 11%). A 6 főnél nagyobb ESZV-k száma

mindössze 8 (ebből 3 db a 80–100 M Ft árbevételnél), így legfeljebb kisebb kivitelező szolgáltatásokhoz elegendő.

Ennek megfelelően a személyi jellegű ráfordítás (SZJR) is alacsony értékű, az összes 30%-ánál, a kicsik 52%-ánál egyáltalán nincs kimutatott SZJR. A 20–80 M Ft közötti árbevételűeknél 7 db haladja meg az SZJR a 10 M Ft-ot (a nagyobbaknál 12 esetében).

Az ESZV 2019 mérleg tételeinek értékcsopontonkénti megoszlásánál több mint a felének (52%) nincs 10 M Ft értékű befektetett eszköze (30%-nak 1 M Ft se), a 20 M Ft árbevétel meghaladó ESZV-k közül a befektetett eszköz 13-nál nagyobb 60 M Ft-nál, csak ennyien rendelkeznek potenciálisan kivitelező szolgáltatáshoz műszaki kapacitással.

2021+

2021. évre 63 ESZV jelentkezett be, de 43 (68%) árbevétele nem éri el a 20 M Ft-ot (6 db 20-40 M Ft közötti), sokan az erdészeti szakszemélyzetből, tanácsadóból. 2 ESZV árbevétele meghaladta az 500 M Ft-ot. A 80–500 M Ft között minden csoportban 2-2 ESZV van (7. táblázat).

Az ESZV-k 76%-ának a létszáma 0–1 fő, összesen 5 esetben haladja meg a 10 főt (de 2 árbevétele nem éri el a 10 M Ft-ot). A SZJR összesen 12 esetben (19%) haladja meg a 10 M Ft-ot. A befektetett eszköz 9 ESZV esetében éri el a 60 M Ft-ot.

A csoportban alig akad potenciálisan kivitelező szolgáltatáshoz kapacitással rendelkező ESZV (8. táblázat).

2024+

2024. évre bejelentkezett új ESZV-k száma magas, 117, közülük a korábbiakhoz hasonlóan 45 (39%) 20 M Ft alatti árbevételű, de 20 ESZV (17%) árbevétele meghaladja az 500 M Ft-ot (átlag 1436 M Ft) (magas létszámmal, SZJR-sal, jelentős – átlag közel 900 M Ft-os – befektetett eszközzel) (9. táblázat).

Az ESZV 2024+ cégeknél a foglalkoztatottak száma a vállalkozások háromnegyedénél (74%) nem haladja meg az 5 főt, (54 ESZV létszáma 0–1 fő), a 0–20 M Ft árbevételűeknél 85% az 1 főt sem. A 10 fő felett foglalkoztató 20 ESZV-ből 15 a nagy 500 M Ft felettiekénél van. A 20–200 M Ft árbevételű cégeknél (42) mindössze 8-nál haladja meg a létszám az 5 főt, az ESZV-k nagy hányada kivitelező szolgáltatással nem rendelkezik munkaerő kapacitással (10. táblázat).

26 ESZV-nek (22%) nincs SZJR, további 9-nél (8%) nem haladja meg az 1 M Ft-ot. A SZJR 28 ESZV-nél haladja meg a 20 M Ft-ot, de ebből csak 11 az, amelynek árbevétele 500 M Ft alatt van. A minmálbéres kalkuláció alapján is az ESZV-k jelentős részének vagy nincs alkalmazottja, vagy az részfoglalkozással/mellékállásban van bejelentve.

A befektetett eszközöknél 43 ESZV haladja meg a 60 M Ft-ot (30–60 M Ft-között mindössze 5 van), ebből 17 árbevétele meghaladja az 500 M Ft-ot, 14 árbevétele 40–500 M Ft árbevétel között van.

A 11–12 táblázat tartalmazza a befektetett eszköz időszakai alakulását és az értékcsopontonkénti megoszlást.

A 13–15 táblázat tartalmazza a személyi kapacitás (létszám, SZJR) időszakai alakulását és az értékcsopontonkénti megoszlás időszakai alakulását és az értékcsopontonkénti megoszlást.

Ezek alapján összeállítottuk a 2019–2024 között bejelentkezett ESZV-ok (258) potenciális kivitelezésénél figyelembe vett számviteli beszámoló tételeit (16. táblázat) és az értékcsopontonkénti megoszlást (17. táblázat).

A táblázatokban használt rövidítések: ESZV – Erdészeti szakirányító vállalkozás;
 ÁRB – Árbevétel; BE – befektetett eszköz; ÉCS – Értékcsökkenési leírás;
 LSZ – Létszám; SZJR – Személyi jellegű ráfordítás

4. táblázat: Az ESZV fejlődése – Árbevétel csoportok 2019–2021–2024 (db, M Ft)

Árbevétel csoport	2019						2021+						2024+						Összesen			
	db	%	2019	2022	2023	%	db	%	2022	2023	%	db	%	2022	2023	%	db	%	2023	%		
0	5	7	0	61	102	2	13	21	0	451	10	3	3	6	0	0	21	8	553	1		
0-1	7	9	4	16	25	0	2	3	1	22	1	3	3	0	1	0	12	5	47	0		
0-1	12	16	4	77	127	2	15	24	1	473	11	6	6	6	1	0	33	13	600	1		
Átlag					10,6					31,5					0,2				18,2			
1-10	18	23	96	269	638	12	19	30	88	250	6	25	21	675	131	0	62	24	1 020	3		
10-20	12	15	182	207	219	4	9	14	167	376	9	14	12	217	202	1	35	13	797	2		
1-20	30	38	278	476	857	16	28	44	255	626	15	39	33	892	333	1	97	37	1 817	5		
Átlag					28,6					22,4					8,5				18,7			
20-40	10	13	294	474	606	11	6	10	121	278	6	12	10	477	369	1	28	11	1 253	3		
40-60	6	8	325	453	654	12	3	5	168	113	3	7	6	220	339	1	16	6	1 106	2		
60-80	2	2	136	220	232	4	1	1	73	91	2	10	8	517	693	2	13	5	1 016	2		
20-80	18	23	755	1147	1492	27	10	16	362	482	11	29	24	1214	1401	4	57	22	3 375	7		
Átlag					82,9					48,2					48,3				59,2			
80-100	6	8	559	551	791	15	2	3	168	174	4	3	3	466	279	1	11	4	1 244	3		
100-150	5	6	583	439	447	8	2	3	250	272	6	5	4	719	671	2	12	5	1 390	3		
150-200	2	3	334	546	406	7	2	3	332	357	8	5	4	844	849	2	9	3	1 612	4		
200-500	5	6	1186	675	1338	25	2	4	618	501	12	10	9	2694	2718	8	17	7	4 717	10		
80-500	18	23	2662	2211	2982	55	8	13	1368	1304	30	23	20	4723	4517	13	49	19	8 963	20		
Átlag					165,7					100,3					196,4				182,9			
500-1000	0		0	0	0		2	3	1349	1397	33	9	8	5037	5981	17	11	4	7 379	16		
1000-2000	0		0	0	0		0		0	0		6	5	9199	8129	23	6	3	7 987	18		
2000-	0		0	0	0		0		0	0		5	4	16110	14601	42	5	2	14 601	33		
500-	0	0	0	0	0	0	2	3	1349	1397	33	20	17	30346	28 11	82	22	9	29 967	67		
Átlag					–					698,5					1435,6				1362,1			
Összes 2024	78		3700	3911	5458		63		3338	4282		117		37181	34963		258		44 703			
Átlag			47,4	50,1	70,0				53,0	68,0				317,8	299,0				173,3			

Az évek között az árbevételek egyedi, de csoport szinten is jelentősen változtak, az átlagot kiugró adatok befolyásolják. (50% a 20 M Ft alatt).

5. táblázat: Az ESZV 2019 Számviteli beszámoló tételei (M Ft)

Árbevétel csoport	ESZV		ÁRB			BE		ÁRB/BE	ÉCS		ÉCS/ÁRB	LSZ		LSZ/ESZV	SZJR		SZJR/LSZ	SZJR/ÁRB
			2019	2023					M Ft	%		M Ft	%	M Ft	%	fő	%	
	db	%	M Ft	M Ft	%													
0	5	6	0	102	2	1	5,0	–	0	0	0,00	1	0	0,20	0	0	0	0
0-1	7	9	4	25	0	12	0	2,1	0	0	0,01	1	1	0,14	0	0	0	0
0-1	12	15	4	127	2	13	0	2,1	0	0	–	2	1	0,17	0	0	0	0
Átlag			0,3	10,6		1,1		9,8	0			0,2			0			
1-10	18	24	96	638	12	70	2	9,1	8	3	0,01	10	4	0,56	14	2	1,5	0,02
Átlag			5,3	35,4	12	3,9			0,4			0,6			0,8			
10-20	12	15	182	219	12	212	7	1,0	27	9	0,12	22	9	1,83	55	9	2,5	0,25
Átlag			15,2	18,2		17,7			2,2			1,8			4,6			
0-20	42	54	282	984	18	295	9	3,3	35	12	0,04	34	14	0,80	69	11	2,0	0,07
Átlag			6,7	23,4		7,0			0,8			0,8			1,6			
20-40	10	13	294	606	11	1093	32	0,6	32	11	0,05	25	10	2,50	70	11	2,8	0,12
40-60	6	7	325	654	12	146	4	4,5	30	10	0,05	27	11	4,50	59	9	2,2	0,09
60-80	2	3	136	232	4	43	1	5,4	9	3	0,04	10	4	1,43	36	5	3,7	0,16
20-80	18	23	755	1 492	27	1 282	37	1,2	71	24	0,05	62	79	3,4	165	25	2,7	0,11
Átlag			41,9	82,9		71,2			3,9			3,4			9,2			
80-100	6	8	559	791	15	727	22	1,1	56	18	0,07	48	19	8,0	105	16	2,2	0,13
101-150	5	6	583	447	8	227	7	2,0	21	7	0,05	12	5	2,4	48	7	4,0	0,11
151-200	2	3	334	406	7	184	5	2,2	29	10	0,05	14	5	7,0	63	10	4,4	0,16
200-500	5	6	1 476	1 338	25	690	20	1,9	87	29	0,07	80	32	16,0	207	31	2,6	0,07
80-500	18	23	2 952	2 982	55	1 828	54	1,6	193	64	0,06	154	61	8,6	423	64	2,7	0,14
Átlag			164,0	165,7		101,6			10,7			8,6			23,5			
Összes 2019	78		3 700	5 458		3 405		1,1	299		0,05	250		3,20	657		2,6	0,09
Átlag			47,4	70,0		44			3,8			3,2			2,6			

6. táblázat: Az ESZV 2019 – Számviteli beszámoló tételeinek értékcsoportonkénti megoszlása (db)

Árbevétel csoport	ESZV		ÁRB 2019		BE (M Ft)					LSZ (fő)				SZJR (M Ft)				
	db	%	M Ft	%	-1	1-10	11-30	31-60	61-	0-1	2-5	6-10	10-	0	-1	1-10	10-20	20-
0	5	6	0	0	5	0	0	0	0	5	0	0	0	4	1	0	0	0
0-1	7	9	4	0	6	0	1	0	0	7	0	0	0	7	0	0	0	0
0-1	12	15	4	0	11	0	1	0	0	12	0	0	0	11	1	0	0	0
Átlag / %			0,3		92	0	8	0	0	100	0	0	0	92	8	0	0	0
1-10	18	24	96	3	7	8	3	0	0	15	3	0	0	10	2	6	0	0
Átlag / %			5,3		39	44	17	0	0	83	17	0	0	56	11	33	0	0
10-20	12	15	182	5	2	3	5	2	0	6	6	0	0	1	0	11	0	0
Átlag / %			15,2		17	25	41	17	0	50	50	0	0	8	0	92	0	0
0-20	42	54	282	8	20	11	9	2	0	33	9	0	0	22	3	17	0	0
Átlag / %			6,5		48	26	21	5	0	79	21	0	0	52	7	41	0	0
20-40	10	13	294	8	2	2	2	1	3	4	4	2	0	1	0	6	3	0
40-60	6	7	325	9	1	2	1	2	0	2	3	0	1	0	1	2	2	1
60-80	2	3	136	4	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1
20-80	18	23	755	21	3	4	4	4	3	6	8	3	1	1	1	9	5	2
Átlag / %			41,9		17	22	22	22	17	33	44	17	6	6	6	50	27	11
80-100	6	8	559	15	0	1	1	0	4	0	3	0	3	0	0	2	2	2
101-150	5	6	583	15	0	1	2	1	1	2	2	1	0	0	0	3	2	0
151-200	2	3	334	9	0	0	0	0	2	0	1	1	0	0	0	0	0	2
200-500	5	6	1 186	32	0	0	0	2	3	0	2	1	2	0	0	1	2	2
80-500	18	23	2 662	71	0	2	3	3	10	2	8	3	5	0	0	6	6	6
Átlag / %			147,9		0	11	17	17	55	11	44	17	28	0	0	33	33	34
Összesen	78		3 700		23	17	16	9	13	41	25	6	6	23	4	32	11	8
%					30	22	20	11	17	52	32	8	8	30	5	41	14	10

7. táblázat: Az ESZV 2021+ Számviteli beszámoló tételei (M Ft)

Árbevétel csoport	ESZV		ÁRB			BE		ÁRB/BE	ÉCS		ÉCS/ÁRB	LSZ		LSZ/ESZV	SZJR		SZJR/ÁRB	SZJR/LSZ
			2022	2023					M Ft	%		M Ft	%	fő	%	fő/db	M Ft	%
	M Ft	M Ft	%	M Ft	%													
0	13	21	0	451	10	31	1	14,2	8	4	–	18	13	1,4	9	2	–	0,46
0-1	2	3	1	22	1	3	0	7,7	0	0	0,43	1	1	0,5	3	1	–	2,60
0-1	15	24	1	473	11	34	1	13,9	8	4	0,02	19	14	1,3	12	3	0,8	0,06
Átlag			0,1	31,5		2,3			0,5			1,3			0,8			
1-10	19	30	91	250	6	81	4	3,1	11	6	0,12	21	15	1,1	29	5	0,32	1,38
Átlag			4,8	13,2		4,3			5,8			1,1			1,5			
11-20	9	14	167	376	9	197	9	0,6	22	12	0,17	5	3	0,6	12	2	0,10	1,81
Átlag			18,6	41,8		21,9			2,4			0,6			1,3			
21-40	6	10	121	278	6	27	1	6,6	12	6	0,06	8	6	1,3	45	9	0,23	4,09
41-60	3	5	168	113	3	197	9	0,6	17	9	0,10	5	3	1,7	24	5	0,14	4,68
61-80	1	1	73	91	2	15	1	5,9	2	1	0,03	5	3	5,0	35	7	0,48	7,08
21-80	10	16	362	482	11	239	11	2,0	31	16	0,06	18	12	1,8	104	21	0,22	5,77
Átlag			36,2	48,2		23,9			3,1			1,8			1,4			
81-100	2	3	168	174	4	1031	45	0,2	39	21	0,23	30	21	10,5	185	36	1,10	6,86
101-150	2	3	249	272	6	215	9	1,3	25	13	0,10	11	8	5,5	51	10	0,20	4,59
151-200	2	3	332	357	8	156	7	2,3	16	8	0,06	12	8	5,5	29	6	0,09	2,41
201-500	2	4	618	501	12	168	7	3,0	19	10	0,03	6	4	3,0	21	4	0,04	3,55
80-500	8	13	1367	1304	30	1570	68	0,8	99	52	0,08	59	41	7,4	286	56	0,22	4,84
Átlag			17,1	16,3		196			12,4			7,4			35,8			
501-	2	3	1349	1397	33	163	7	8,6	20	10	0,015	22	15	11,0	67	13	0,05	3,05
Átlag			674,5	698,5		81,6			9,9			11			33,6			
Összesen	63		3338	4282		2284		1,7	190		0,055	144		2,3	510		0,15	3,47
Átlag			53,0			36,3			3,0			2,3			8,1			

Az ESZV 2021+ cégek (2021 évre jelentkeztek be EG jogosultságú erdészeti szakirányítónak) 68%-ának (43 cég) árbevétele nem éri el a vállalkozásnak tekinthető 20 M Ft-ot, 8 esetben (13%) haladja meg a 100 M Ft-ot (40–100 M Ft között árbevételt 6 cég ért el).

8. táblázat: Az ESZV 2021+ Számviteli beszámoló tételeinek értékcsopontonkénti megoszlása (db)

Árbevétel csoport	ESZV		ÁRB (M Ft)			BE (M Ft)					LSZ (fő)				SZJR (M Ft)				
	db	%	2022	2023	%	-1	1-10	11-30	31-60	61-	0-1	2-5	6-10	10-	0	-1	1-10	10-20	20-
0	13	21	0	451	10	9	3	1	0	0	11	1	0	1	11	0	2	0	0
0-1	2	3	1	22	1	1	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	1	0	0
0-1	15	24	1	473	11	10	4	1	0	0	13	1	0	1	12	0	3	0	0
Átlag / %			0,1	31,5		67	27	6	0	0	86	7	0	7	80	0	20	0	0
1-10	19	30	91	250	6	7	10	2	0	0	17	1	0	1	8	5	5	1	0
Átlag / %				13,2		37	53	10	0	0	90	5	0	5	42	26	27	5	
11-20	9	14	167	376	9	2	4	1	0	2	9	0	0	0	2	5	1	1	0
Átlag / %				41,8		22	45	11	0	22	100	0	0	0	22	56	11	11	0
21-40	6	10	121	278	6	1	1	4	0	0	3	3	0	0	1	1	2	2	0
41-60	3	5	168	113	3	0	1	1	0	1	2	1	0	0	0	0	2	1	0
61-80	1	1	73	91	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
21-80	10	16	362	482	11	1	2	6	0	1	5	5	0	0	1	1	4	3	1
Átlag / %				48,2		10	20	60	0	10	50	50	0	0	10	10	40	30	10
81-100	2	3	168	174	4	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	2
101-150	2	3	249	272	6	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1
151-200	2	3	332	357	8	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1
200-500	2	4	618	501	12	0	0	0	0	2	1	0	1	0	0	1	0	0	1
80-500	8	13	1367	1304	30	1	0	1	1	5	3	1	2	2	0	2	1	0	5
Átlag / %				163,0		12	0	12	12	64	38	12	25	25	0	25	12	0	63
500-1000	2	3	1349	1397	33	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1
500-	2	3	1349	1397	33	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1
Átlag / %			674,5	698,5		0	0	50	0	50	50	0	0	50	0	50	0	0	50
Összesen	63		3338	4282		21	20	12	1	9	48	8	2	5	23	14	14	5	7
Átlag / %			53,0	68,0		33	32	19	2	14	76	13	3	8	37	22	22	8	11

Az ESZV 2021+ cégek háromnegyedének (76%) létszáma 0-1 fő (vezetői bejelentés) és mindössze 5 vállalkozásnál magasabb 10 főnél. A személyi jellegű ráfordítás (SZJR) 57% esetében nem haladta meg az 1 M Ft-ot.

Az Árbevételt a kisebb cégeknél jelentős arányban (0-20 M Ft, illetve 20–100 M Ft esetében 32-25%) Egyéb bevétel (támogatás) egészíti ki.

9. táblázat: Az ESZV 2024+ Számviteli beszámoló tételei (M Ft)

Árbevétel csoport	ESZV		ÁRB		BE		ÁRB/BE	ÉCS		ÉCS/ÁRB	LSZ		LSZ/ESZV	SZJR		SZJR/ÁRB	SZJR/LSZ
	db	%	M Ft	%	M Ft	%		M Ft	%		fő	%	fő/db	M Ft	%	M Ft/fő	
0	3	3	0	0	91	0	–	1	0	0	1	0	0,33	3	0	–	3,00
0-1	3	3	1	0	1	0	–	0	0	0	2	0	0,67	3	0	–	1,50
0-1	6	6	1	0	92	0	–	1	0	0,1	3	0	0,50	6	0	0,07	2,00
<i>Átlag</i>			0,2		15,3			0,2			0,5			1,0			
1-10	25	21	131	0	816	3	0,2	269	10	2,05	26	3	0,12	72	2	0,53	2,76
<i>Átlag</i>			5,2		32,6			10,8			1,0			2,9			
11-20	14	12	202	1	128	1	1,6	28	1	0,14	11	1	0,79	38	1	0,19	3,45
<i>Átlag</i>			14,4		9,1			2,0			0,8			2,7			
21-40	12	10	369	1	901	3	0,4	84	3	0,23	22	2	1,83	89	2	0,24	4,05
41-60	7	6	339	1	40	0	8,5	10	0	0,03	35	3	5,00	47	1	0,14	1,35
61-80	10	8	693	2	374	1	1,9	24	1	0,03	36	4	3,60	71	2	0,10	4,04
20-80	29	24	1401	4	1315	4	1,1	118	4	0,08	93	9	3,20	207	5	0,15	2,23
<i>Átlag</i>			48,3		45,3			4,0			3,2			7,1			
81-100	3	3	277	1	412	1	0,7	14	1	0,05	28	3	9,33	66	1	0,24	2,37
101-150	5	4	671	2	3920	13	0,2	76	3	0,11	23	2	4,60	176	4	0,26	7,67
151-200	5	4	849	2	625	2	1,4	76	3	0,09	19	2	3,80	64	1	0,08	3,35
201-500	10	9	2718	8	2779	10	1,0	196	7	0,07	40	4	4,00	262	6	0,10	2,62
80-500	23	20	4515	13	7736	26	0,6	362	14	0,08	110	11	4,78	568	12	0,12	5,16
<i>Átlag</i>			196,3		336,3			15,7			4,8			24,7			
501-1000	9	8	5981	17	3333	12	1,8	510	19	0,09	161	16	17,9	1018	23	0,17	6,32
1001-2000	6	5	8129	23	5552	19	1,5	435	16	0,05	217	22	36,2	521	12	0,06	2,40
2001-5000	5	4	14601	42	8884	34	1,5	946	36	0,06	378	38	75,6	2009	45	0,14	7,85
500-	20	17	28711	82	17769	65	1,5	1891	71	0,07	756	76	37,8	3548	80	0,12	5,60
<i>Átlag</i>			1435,6		888,3			94,6			37,8			177,4			
Összesen	117		34963		27856		1,2	2669		0,08	999		8,54	4439		0,13	4,44
<i>Átlag</i>			298,3		246,6			22,8			8,4			38,1			

10. táblázat: Az ESZV 2024+ Számviteli beszámoló tételeinek értékcsoportonkénti megoszlása (db)

Árbevétel csoport	ESZV		ÁRB (M Ft)		BE (M Ft)					LSZ (fő)				SZJR (M Ft)				
	db	%	2022	2023	0-1	1-10	11-30	31-60	61-	0-1	2-5	6-10	10-	0	-1	1-10	10-20	20-
0	3	3	0	0	2	0	0	0	1	3	0	0	0	1	1	1	0	0
0-1	3	3	1	0	3	0	0	0	0	3	0	0	0	2	0	1	0	0
0-1	6	6	1	0	5	0	0	0	1	6	0	0	0	3	1	2	0	0
<i>Átlag / %</i>			<i>0,2</i>		<i>83</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>17</i>	<i>100</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>50</i>	<i>17</i>	<i>33</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1-10	25	21	131	0	12	6	3	0	4	21	3	1	0	12	4	8	0	1
<i>Átlag-%</i>			<i>5,2</i>		<i>48</i>	<i>24</i>	<i>12</i>	<i>0</i>	<i>16</i>	<i>84</i>	<i>12</i>	<i>4</i>	<i>0</i>	<i>48</i>	<i>16</i>	<i>32</i>	<i>0</i>	<i>4</i>
11-20	14	12	202	1	3	9	1	0	1	11	3	0	0	5	0	9	0	0
<i>Átlag / %</i>			<i>14,4</i>		<i>22</i>	<i>64</i>	<i>7</i>	<i>0</i>	<i>7</i>	<i>79</i>	<i>21</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>36</i>	<i>0</i>	<i>64</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
21-40	12	10	359	1	2	3	2	0	5	8	3	1	0	1	2	5	3	1
41-60	7	6	339	1	3	2	2	0	0	2	4	0	1	0	0	5	2	0
61-80	10	8	693	2	1	1	4	1	3	3	5	1	1	3	1	2	3	1
21-80	29	24	1 391	4	6	6	8	1	8	13	12	2	2	4	3	12	8	2
<i>Átlag / %</i>			<i>48,0</i>		<i>21</i>	<i>21</i>	<i>27</i>	<i>3</i>	<i>28</i>	<i>45</i>	<i>41</i>	<i>7</i>	<i>7</i>	<i>14</i>	<i>10</i>	<i>41</i>	<i>28</i>	<i>7</i>
81-100	3	3	279	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1
101-150	5	4	671	2	1	1	0	0	3	1	3	1	0	0	0	1	2	2
151-200	5	4	849	2	0	0	2	0	3	1	3	1	0	0	0	2	2	1
200-500	10	9	2 718	8	0	1	2	2	5	1	4	3	2	0	1	2	3	4
81-500	23	20	4 517	13	1	2	5	3	12	3	11	6	3	1	1	5	8	8
<i>Átlag / %</i>			<i>196,4</i>		<i>4</i>	<i>9</i>	<i>22</i>	<i>13</i>	<i>52</i>	<i>13</i>	<i>48</i>	<i>26</i>	<i>13</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>22</i>	<i>35</i>	<i>35</i>
501-1000	9	8	5 981	17	0	0	1	1	7	0	2	1	6	0	0	0	2	7
1001-2000	6	5	8 129	23	0	0	1	0	5	0	2	0	4	1	0	0	0	5
2001-	5	4	14 601	42	0	0	0	0	5	0	0	0	5	0	0	0	0	5
501-	20	17	28 711	82	0	0	2	1	17	0	4	1	15	1	0	0	2	17
<i>Átlag / %</i>			<i>1 435,6</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>10</i>	<i>5</i>	<i>85</i>	<i>0</i>	<i>20</i>	<i>2</i>	<i>75</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>10</i>	<i>85</i>
Összesen	117		34 963		27	23	19	5	43	54	33	10	20	26	9	36	18	28
<i>Átlag / %</i>			<i>295,9</i>		<i>23</i>	<i>20</i>	<i>16</i>	<i>4</i>	<i>37</i>	<i>46</i>	<i>28</i>	<i>9</i>	<i>17</i>	<i>22</i>	<i>8</i>	<i>31</i>	<i>15</i>	<i>24</i>

11. táblázat: Az ESZV Számviteli beszámoló tételei – Befektetett eszköz 2019–2024 (M Ft)

Árbevétel csoport	2019						2021+						2024+						Összesen					
	db	Á	B	É	Á/B	É/Á	db	Á	B	É	Á/B	É/Á	db	Á	B	É	Á/B	É/Á	db	Á	B	É	Á/B	É/Á
0	5	102	1	0	93,1	0,00	13	451	31	8	14,5	0,02	3	0	91	1	-	-	21	553	123	9	4,10	0,02
0-1	7	25	12	0	2,10	0,01	2	22	3	0	7,68	0,01	3	1	1	0	0,86	0	12	48	16	1	3,04	0,0
0-1	12	125	13	0	9,6	0	15	475	34	8	14,0	0,02	6	1	92	1	0,01	0	33	601	139	10	4,32	0,02
<i>Átlag</i>		<i>10,4</i>	<i>1,1</i>	<i>0</i>				<i>31,7</i>	<i>2,3</i>	<i>0,5</i>				<i>0,2</i>	<i>15,3</i>	<i>0,2</i>				<i>18,2</i>	<i>4,2</i>	<i>0,3</i>		
1-10	18	638	70	8	8,94	0,01	19	250	81	11	2,84	0,05	25	131	816	269	0,17	1,98	62	1019	967	288	1,02	0,29
<i>Átlag</i>		<i>35,4</i>	<i>3,9</i>	<i>0,4</i>				<i>13,2</i>	<i>4,3</i>	<i>0,6</i>				<i>5,2</i>	<i>32,6</i>	<i>10,8</i>				<i>16,4</i>	<i>15,6</i>	<i>46,5</i>		
10-20	12	219	212	27	1,03	0,13	9	376	197	22	1,91	0,06	14	202	128	28	1,57	0,14	35	797	537	76	1,48	0,10
<i>Átlag</i>		<i>18,2</i>	<i>17,7</i>	<i>2,3</i>				<i>41,8</i>	<i>21,9</i>	<i>2,4</i>				<i>14,4</i>	<i>9,1</i>	<i>2,0</i>				<i>22,8</i>	<i>15,3</i>	<i>2,2</i>		
20-40	10	606	1093	32	0,56	0,05	6	278	26	12	10,5	0,04	12	369	901	84	0,40	0,23	28	1253	2020	128	0,62	0,10
40-60	6	654	146	30	4,49	0,05	3	113	197	17	0,58	0,15	7	339	40	10	8,47	0,03	16	1106	383	57	2,89	0,05
60-80	2	232	43	9	5,21	0,04	1	91	15	2	5,85	0,02	10	693	374	24	1,86	0,03	13	1016	433	35	1,56	0,14
20-80	18	1492	1282	71	1,2	0,05	10	482	238	31	2,03	0,06	29	1401	1315	118	1,07	0,08	57	3375	2836	220	1,19	0,07
<i>Átlag</i>		<i>82,9</i>	<i>71,2</i>	<i>3,9</i>				<i>48,2</i>	<i>23,8</i>	<i>3,1</i>				<i>48,3</i>	<i>45,3</i>	<i>4,1</i>				<i>59,2</i>	<i>49,8</i>	<i>3,9</i>		
80-100	6	791	727	56	1,09	0,07	2	174	1032	39	0,17	0,22	3	279	412	14	0,16	0,05	11	1244	2170	109	0,57	0,09
100-150	5	447	227	21	1,97	0,05	2	272	215	25	1,27	0,09	5	671	3920	76	0,17	0,11	12	1390	4362	123	0,32	0,09
150-200	2	406	184	29	2,21	0,07	2	357	156	15	2,28	0,04	5	849	625	76	1,36	0,09	9	1612	965	120	1,67	0,07
200-500	5	1338	690	87	4,39	0,03	2	501	168	19	2,98	0,04	10	2718	2779	196	0,98	0,07	17	4557	3637	301	1,72	0,05
80-500	18	2982	1828	193	1,63	0,06	8	1304	1571	98	0,83	0,08	23	4517	7736	362	0,58	0,08	49	8803	11134	653	0,79	0,07
<i>Átlag</i>		<i>165,7</i>	<i>101,6</i>	<i>10,7</i>				<i>163,0</i>	<i>196,4</i>	<i>12,2</i>				<i>196,4</i>	<i>336,3</i>	<i>15,7</i>				<i>179,6</i>	<i>227,2</i>	<i>13,3</i>		
500-1000	0						2	1397	163	20	8,57	0,01	9	5981	3333	510	1,79	0,09	11	7378	3496	530	2,11	0,07
1000-2000	0						0						6	8129	5552	435	1,46	0,05	6	8129	5552	435	1,46	0,05
2000-	0						0						5	14601	8884	946	1,59	0,07	5	14601	8884	946	1,59	0,07
500-	0						2	1397	163	20	8,57	0,01	20	28711	17769	1891	1,67	0,06	22	30108	17932	1911	1,65	0,06
<i>Átlag</i>								<i>698,5</i>	<i>81,6</i>	<i>9,9</i>				<i>1436</i>	<i>888,5</i>	<i>94,6</i>				<i>815,1</i>	<i>86,7</i>			
Összesen	78	5458	3405	299	1,6	0,05	63	4282	2284	190	1,90	0,05	117	34963	27856	2669	1,30	0,08	258	44703	33545	3158	1,3	0,07
<i>Átlag</i>		<i>70,0</i>	<i>43,7</i>	<i>3,8</i>				<i>68,0</i>	<i>36,3</i>	<i>3,0</i>				<i>298,8</i>	<i>238,1</i>	<i>22,8</i>				<i>173,3</i>	<i>130,0</i>	<i>12,2</i>		

12. táblázat: Az ESZV Befektetett eszköz (M Ft) Számviteli beszámoló tételének értékcsopontonkénti megoszlása 2019–2024 (db)

Árbevétel csoport	2019 (M Ft)						2021 (M Ft)						2024 (M Ft)						ESZV Összesen (M Ft)						
	db	0-1	1-10	11-30	31-60	61-	db	0-1	1-10	11-30	31-60	61-	db	0-1	1-10	11-30	31-60	61-	db	%	0-1	1-10	11-30	31-60	61-
0-	5	5	0	0	0	0	13	9	3	1	0	0	3	2	0	0	0	1	21	8	16	3	1	0	1
0-1	7	6	0	1	0	0	2	1	1	0	0	0	3	3	0	0	0	0	12	5	10	1	1	0	0
0-1	12	11	0	1	0	0	15	10	4	1	0	0	6	5	0	0	0	1	33	13	26	4	2	0	
%		92	0	8	0	0		67	27	6	0	0		83	0	0	0	17			79	12	6	0	3
1-10	18	7	8	3	0	0	19	7	10	2	0	0	25	12	6	3	0	4	62	24	26	24	8	0	4
%		39	44	17	0	0		37	53	10	0	0		48	24	12	0	16			42	39	13	0	6
10-20	12	2	3	5	2	0	9	2	4	1	0	2	14	3	9	1	0	1	35	13	7	16	7	2	3
%		17	25	41	17	0		22	44	11	0	23		22	64	7	0	7			20	46	20	6	8
20-40	10	2	2	2	1	3	6	1	1	4	0	0	12	2	3	2	0	5	28	11	5	6	8	1	8
40-60	6	1	2	1	2	0	3	0	1	1	0	1	7	3	2	2	0	0	16	6	4	5	4	2	1
60-80	2	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	10	1	1	4	1	3	13	5	1	1	6	2	3
20-80	18	3	4	4	4	3	10	1	2	6	0	1	29	6	6	8	1	8	57	22	10	12	18	5	12
%		17	22	22	22	17		10	20	60	0	10		21	21	27	4	27			18	21	31	9	21
80-100	6	0	1	1	0	4	2	1	0	0	0	1	3	0	0	1	1	1	11	4	1	1	2	1	6
100-150	5	0	1	2	1	1	2	0	0	1	0	1	5	1	1	0	0	3	12	5	1	2	3	1	5
150-200	2	0	0	0	0	2	2	0	0	0	1	1	5	0	0	2	0	3	9	3	0	0	2	1	6
200-500	5	0	0	0	2	3	2	0	0	0	0	2	10	0	1	2	2	5	17	7	0	1	2	4	10
80-500	18	0	2	3	3	10	8	1	0	1	1	5	23	1	2	5	3	12	49	19	2	4	9	7	27
%			11	17	17	55		12	0	12	12	64		4	9	22	13	52			4	8	19	14	55
500-1000	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	1	9	0	0	1	1	7	11	4	0	0	2	1	8
1000-2000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	1	0	5	6	3	0	0	1	0	5
2000-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5	5	2	0	0	0	0	5
500-	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	1	20	0	0	2	1	17	22	9	0	0	3	1	18
%	0							0	0	50	0	50		0	0	10	5	85			0	0	14	5	81
Összesen	78	23	17	16	9	13	63	21	20	12	1	9	117	27	23	19	5	43	258		71	60	47	15	65
%		30	22	20	11	17		33	32	19	2	14		23	20	16	4	37			28	23	18	6	25

13. táblázat: ESZV Számviteli beszámoló tételei – LSZ-SZJR 2019–2024 (db, M Ft)

Árbevétel csoport	2019						2021+						2024+						Összesen					
	db	LSZ	ÁRB	SZJR	SZJR/LSZ	SZJR/ÁRB	db	LSZ	ÁRB	SZJR	SZJR/LSZ	SZJR/ÁRB	db	LSZ	ÁRB	SZJR	SZJR/LSZ	SZJR/ÁRB	db	LSZ	ÁRB	SZJR	SZJR/LSZ	SZJR/ÁRB
0	5	1	102	0	–	–	13	19	451	9	0,46	0,02	3	1	0	3	3,00	–	21	21	553	12	0,56	0,02
0-1	7	1	25	0	–	–	2	1	22	3	2,60	0,12	3	2	1	3	1,60	+	12	4	48	6	1,45	0,12
0-1	12	2	127	0	–	–	15	20	473	12	0,80	0,03	6	3	1	6	2,0	6,0	33	25	601	18	0,72	0,03
<i>Átlag</i>		0,2	10,6	–				1,3	31,5	0,8				0,5	0,2	1,0				0,8	18,2	0,5		
1-10	18	10	638	14	1,41	0,02	19	21	250	29	1,38	0,13	25	26	131	72	2,76	0,53	62	57	1019	115	2,01	0,19
<i>Átlag</i>		0,6	35,4	0,8				1,1	13,2	1,5				1,0	5,2	2,9				0,9	16,4	1,9		
10-20	12	22	219	55	2,49	0,25	9	7	376	12	1,81	0,03	14	11	202	38	3,48	0,11	35	40	797	105	2,64	0,13
<i>Á</i>		1,8	18,2	4,6				0,8	41,8	1,3				0,8	14,4	2,7				1,1	22,8	3,0		
20-40	10	25	606	70	2,79	0,12	6	11	278	45	4,09	0,16	12	22	369	89	4,04	0,25	28	58	1253	204	3,51	0,16
40-60	6	27	654	59	2,19	0,09	3	5	113	23	4,68	0,21	7	35	339	47	1,35	0,14	16	67	1106	129	1,93	0,12
60-80	2	10	232	37	3,86	0,16	1	5	91	36	7,08	0,39	10	36	693	71	1,97	0,10	13	51	1016	144	2,82	0,14
20-80	18	62	1492	166	2,7	0,11	10	21	482	104	5,0	0,21	29	93	1401	207	2,22	0,15	57	176	3375	477	2,71	0,14
<i>Átlag</i>		3,4	82,9	9,2				2,1	48,2	10,4				3,2	48,3	7,1				3,1	59,2	8,4		
80-100	6	48	791	104	2,18	0,13	2	27	174	185	6,89	1,06	3	28	279	66	2,37	0,24	11	103	1244	355	3,46	0,29
100-150	5	12	447	48	3,96	0,11	2	11	272	51	4,59	0,19	5	23	671	176	7,67	0,26	12	46	1390	274	5,97	0,20
150-200	2	14	406	63	4,52	0,16	2	12	357	29	2,41	0,08	5	19	849	64	3,35	0,07	9	45	1612	156	3,46	0,10
200-500	5	80	1338	207	2,59	0,07	2	6	501	21	3,55	0,04	10	40	2718	262	6,55	0,10	17	126	4557	491	3,90	0,08
80-500	18	154	2982	422	2,74	0,14	8	56	1304	286	5,11	0,22	23	110	4517	568	5,16	0,12	49	320	8803	1276	4,25	0,14
<i>Átlag</i>		8,6	16,6	23,4				7,0	163,0	35,8				4,8	196,4	24,7				6,5	179,7	26,0		
500-1000	0						2	22	1397	67	3,05	0,05	9	161	5981	1018	6,32	0,17	11	183	7378	1085	5,93	0,15
1000-2000	0						0						6	217	8129	521	2,40	0,06	6	217	8129	521	2,40	0,06
2000-	0						0						5	378	14601	2009	5,31	0,14	5	378	14601	2009	5,31	0,14
500-	0				–	–	2	22	1397	67	3,05	0,05	20	756	28711	3548	4,69	0,12	22	778	30108	3615	4,65	0,12
<i>Átlag</i>								11	4282	33,6				37,8	34963	177,4				35,4	1368,5	164,3		
Összesen	78	250	5458	657	2,63	0,12	63	147	4282	510	3,47	0,12	117	999	34963	4439	4,44	0,13	258	1396	44703	5606	4,02	0,12
<i>Átlag</i>		3,2	70,0	8,4				2,3	68,0	8,1				8,5	298,8	37,9				5,4	173,3	21,7		

14. táblázat: Az ESZV Létszám (fő) értékcsoportonkénti megoszlása 2019 – 2024 (db)

Árbevétel csoport	2019 (fő)					2021+ (fő)					2024+ (fő)					Összesen (fő)					
	db	0-1	2-5	6-10	10-	db	0-1	2-5	6-10	10-	db	0-1	2-5	6-10	10-	db	%	0-1	2-5	6-10	10-
0	5	5	0	0	0	13	11	1	0	1	3	3	0	0	0	21	8	19	1	0	1
0-1	7	7	0	0	0	2	2	0	0	0	3	3	0	0	0	12	5	12	0	0	0
0-1	12	12	0	0	0	15	13	1	0	1	6	6	0	0	0	33	13	31	1	0	1
%		100	0	0	0		86	7	0	7		100	0	0	0			94	3	0	3
1-10	18	15	3	0	0	19	17	1	0	1	25	21	3	1	0	62	24	53	7	1	1
%		83	17	0	0		90	5	0	5		84	12	4	0			85	11	2	2
10-20	12	6	6	0	0	9	9	0	0	0	14	11	3	0	0	35	13	26	9	0	0
%		50	50	0	0		100	0	0	0		79	21	0	0			74	26	0	0
20-40	10	4	4	2	0	6	3	3	0	0	12	8	3	1	0	28	11	15	10	3	0
40-60	6	2	3	0	1	3	2	1	0	0	7	2	4	0	1	16	6	6	8	0	2
60-80	2	0	1	1	0	1	0	1	0	0	10	3	5	1	1	13	5	3	7	2	1
20-80	18	6	8	3	1	10	5	5	0	0	29	13	12	2	2	57	22	24	25	5	3
%		33	44	17	6		50	50	0	0		45	41	7	7			42	44	9	5
80-100	6	0	3	0	3	2	1	0	0	1	3	0	1	1	1	11	4	1	4	1	5
100-150	5	2	2	1	0	2	1	0	0	1	5	1	3	1	0	12	5	4	5	2	1
150-200	2	0	1	1	0	2	0	1	1	0	5	1	3	1	0	9	3	1	5	3	0
200-500	5	0	2	1	2	2	1	0	1	0	10	1	4	3	2	17	7	2	6	5	4
80-500	18	2	8	3	5	8	3	1	2	2	23	3	11	6	3	49	19	8	20	11	10
%		11	44	17	28		38	12	25	25		13	48	26	13			16	41	22	21
500-1000						2	1	0	0	1	9	0	2	1	6	11	4	1	2	1	7
1000-2000						0					6	0	2	0	4	6	3	0	2	0	4
2000-						0					5	0	0	0	5	5	2	0	0	0	5
500-	0	0	0	0	0	2	1	0	0	1	20	0	4	1	15	22	9	1	4	1	16
%							50	0	0	50		0	20	5	75			5	18	5	72
Összesen	78	41	25	6	6	63	48	8	2	5	117	54	33	10	20	258		143	66	18	31
%		52	32	8	8		76	13	3	8		46	28	9	17			55	26	7	12

15. táblázat: Az ESZV SZJR (M Ft) Számviteli beszámoló tételének értékcsoportonkénti megoszlása 2019–2024 (db)

Árbevétel csoport	2019 (M Ft)						2021+ (M Ft)						2024+ (M Ft)						Összesen (M Ft)						
	db	0-	-1	1-10	10-20	20-	db	0-	-1	1-10	10-20	20-	db	0-	-1	1-10	10-20	20-	db	%	0-	-1	1-10	10-20	20-
0	5	4	1	0	0	0	13	11	0	2	0	0	3	1	1	1	0	0	21	8	16	2	3	0	0
0-1	7	7	0	0	0	0	2	1	0	1	0	0	3	2	0	1	0	0	12	5	10	0	2	0	0
0-1	12	11	1	0	0	0	15	12	0	3	0	0	6	3	1	2	0	0	33	13	26	2	5	0	0
%		92	8	0	0	0		80	0	20	0	0		50	17	33	0	0			79	6	15	0	0
1-10	18	10	2	6	0	0	19	8	5	5	1	0	25	12	4	8	0	1	62	24	30	11	19	1	1
%		56	11	33	0	0		42	26	26	6	0		48	16	32	0	4			48	18	30	2	2
10-20	12	1	0	11	0	0	9	2	5	1	1	0	14	5	0	9	0	0	35	13	8	5	21	1	0
%		8	0	92	0	0		22	56	11	11	0		36	0	64	0	0			23	14	60	3	0
20-40	10	1	0	6	3	0	6	1	1	2	2	0	12	1	2	5	3	1	28	11	3	3	13	8	1
40-60	6	0	1	2	2	1	3	0	0	2	1	0	7	0	0	5	2	0	16	6	0	1	9	5	1
60-80	2	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	10	3	1	2	3	1	13	5	3	1	3	3	3
20-80	18	1	1	9	5	2	10	1	1	4	3	1	29	4	3	12	8	2	57	22	6	5	25	16	5
%		6	6	50	27	11		10	10	40	30	10		14	10	41	28	7			10	9	44	28	9
80-100	6	0	0	2	2	2	2	0	0	0	0	2	3	1	0	0	1	1	11	4	1	0	2	3	5
100-150	5	0	0	3	2	0	2	0	1	0	0	1	5	0	0	1	2	2	12	5	0	1	4	4	3
150-200	2	0	0	0	0	2	2	0	0	1	0	1	5	0	0	2	2	1	9	3	0	0	3	2	4
200-500	5	0	0	1	2	2	2	0	1	0	0	1	10	0	1	2	3	4	17	7	0	2	3	5	7
80-500	18	0	0	6	6	6	8	0	2	1	0	5	23	1	1	5	8	8	49	19	1	3	12	14	19
%		0	0	33	33	34		0	25	12	0	63		4	4	22	35	35			2	6	24	29	39
500-1000	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	1	9	0	0	0	2	7	11	4	0	0	0	2	8
1000-2000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	1	0	0	0	5	6	3	1	0	0	0	5
2000-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5	5	2	0	0	0	0	5
500-	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	1	20	1	0	0	2	17	22	9	1	1	0	2	18
%		0	0	0	0	0		0	50	0	0	50		5	0	0	10	85			4	5	0	9	82
Összesen	78	23	4	32	11	8	63	23	14	14	5	7	117	26	9	36	18	28	258		72	27	82	34	43
%		30	5	41	14	10		37	22	22	8	11		22	8	31	15	24			28	10	32	13	17

16. táblázat: Az ESZV 2019-2024 Számviteli beszámoló tételei

Árbevétel csoport	ESZV		ÁRB		BE		ÁRB/ BE	ÉCS		ÉCS/ ÁRB	LSZ		SZJR		SZJR/ ÁRB	SZJR /LSZ M Ft/fő
	db	%	M Ft	%	M Ft	%		M Ft	%		fő	%	M Ft	%		
0	21	8	553	1	123	0	4,1	9	0	0	21	2	12	0	0,01	0,6
0-1	12	5	48	0	16	0	2,9	1	0	0	4	0	6	0	0,09	1,5
0-1	33	13	601	1	139	0	4,3	10	0	0,02	25	2	18	0	0,03	0,07
<i>Átlag</i>			18,2		4,2			0,3			0,8		0,5			
1-10	62	24	1019	2	967	3	1,0	288	9	0,27	57	4	115	2	0,12	2,0
<i>Átlag</i>			16,4		15,6			4,6			0,9		1,9			
11-20	35	13	797	2	537	2	1,5	76	3	0,04	40	3	105	2	0,13	2,6
<i>Átlag</i>			22,8		151,4			21,7			1,1		3,0			
21-40	28	11	1253	3	2020	6	0,6	128	4	0,07	58	4	204	4	0,16	3,5
41-60	16	6	1106	2	383	1	2,9	57	2	0,01	67	5	129	2	0,12	1,9
61-80	13	5	1016	2	433	1	2,3	35	1	0,08	51	4	144	2	0,14	2,8
20-80	57	22	3375	7	2836	8		220	7		176	13	477	8		
<i>Átlag</i>			59,2		49,8			3,8			3,5		8,4			
81-100	11	4	1244	3	2170	6	0,6	109	3	0,01	103	7	355	7	0,29	3,4
101-150	12	5	1390	3	4362	13	0,3	123	4	0,05	46	3	274	5	0,20	6,0
151-200	9	4	1612	4	965	3	1,7	120	4	0,05	45	3	156	2	0,10	3,5
201-500	17	6	4557	13	3637	10	1,7	301	9	0,03	126	9	491	9	0,08	3,9
80-500	49	19	8803	23	11134	32		653	20		320	22	1276	23		
<i>Átlag</i>			179,6		227,2			13,3			6,5		26,0			
501-1000	11	4	7378	16	3496	10	2,1	530	17	0,07	183	13	1085	20	0,15	5,9
1001-2000	6	3	8129	18	5552	16	1,5	435	14	0,05	217	16	521	9	0,06	2,4
2001-5000	5	2	14601	31	8884	29	1,5	946	30	0,07	378	27	2009	36	0,14	5,3
500-	22	9	30108	65	17932	55	1,6	1911	61	0,07	778	56	3615	65	0,12	4,6
<i>Átlag</i>			1368,5		815,1			86,7			35,4		164,3			
Összesen	258		41703		33545		1,3	3158		0,06	1396		5606		0,12	4,0
<i>Átlag</i>			161,6		130,0			12,2			5,4		21,7			

17. táblázat: Az ESZV számviteli beszámoló tételei és értékcsopontonkénti megoszlása 2019-2024

Árbevétel csoport	ESZV		ÁRB		BE		LSZ		SZJR		BE (M Ft)					LSZ (fő)				SZJR (M Ft)				
	db	%	M Ft	%	M Ft	%	fő	%	M Ft	%	-1	1-10	11-30	31-60	61-	0-1	2-5	6-10	10-	0	-1	1-10	10-20	20-
0-	21	8	553	1	123	0	21	2	12	0	16	3	1	0	1	19	1	0	1	16	2	3	0	0
0-1	12	5	48	0	16	0	4	0	6	0	10	1	1	0	0	12	0	0	0	10	0	2	0	0
0-1	33	13	501	1	139	0	25	2	18	0	26	4	2	0	1	31	1	0	1	26	2	5	0	0
Átlag / %			15,2		4,2		0,8		0,6		79	12	6	0	3	94	3	0	3	79	6	15	0	0
1-10	62	24	1 019	2	967	3	57	4	115	2	26	24	8	0	4	53	7	1	1	30	11	19	1	1
Átlag / %			16,4		15,6		0,9		1,9		42	39	13	0	6	85	11	2	2	48	18	30	2	2
10-20	35	13	797	2	537	2	40	3	105	2	7	16	7	2	3	26	9	0	0	8	5	21	1	0
Átlag / %			22,8		15,3		1,1		3,0		20	46	20	6	8	74	26	0	0	23	14	60	3	0
20-40	28	11	1 253	3	2 020	6	58	4	204	4	5	6	8	1	8	15	10	3	0	3	3	13	8	1
40-60	16	6	1 106	2	383	1	67	5	129	2	4	5	4	2	1	6	8	0	2	0	1	9	5	1
60-80	13	5	1 016	2	433	1	51	4	144	3	1	1	6	2	3	3	7	2	1	3	1	3	3	3
20-80	57		3 375		2 836		176		477		10	12	18	5	12	24	25	5	3	6	5	25	16	5
Átlag / %			59,2		49,8		3,1		8,4		17	21	32	9	21	42	44	9	5	11	9	44	28	9
80-100	11	4	1 244	3	2 170	7	103	7	355	6	1	1	2	1	6	1	4	1	5	1	0	2	3	5
100-150	12	5	1 390	3	4 362	13	46	3	274	5	1	2	3	1	5	4	5	2	1	0	1	4	4	3
150-200	9	3	1 612	4	965	3	45	3	156	3	0	0	2	1	6	1	5	3	0	0	0	3	2	4
200-500	17	7	4 557	10	3 637	11	126	9	491	9	0	1	2	4	10	2	6	5	4	0	2	3	5	7
80-500	49		8 803		11 134		320		1 276		2	4	9	7	27	8	20	11	10	1	3	12	14	19
Átlag / %			179,7		227,2		6,5		26,0		4	8	19	14	55	16	41	23	20	2	6	24	29	39
500-1000	11	4	7 378	17	3 496	10	183	13	1 085	19	0	0	2	1	8	1	2	1	7	0	0	0	2	8
1000-2000	6	3	8 129	18	5 552	17	217	16	521	9	0	0	1	0	5	0	2	0	4	1	0	0	0	5
2000-	5	2	14 601	33	8 884	26	378	27	2 009	36	0	0	0	0	5	0	0	0	5	0	0	0	0	5
500-	22	9	30 108	68	17 932	53	778	56	3 615	64	0	0	3	1	18	1	4	1	16	1	1	0	2	18
Átlag / %			1 368		815,1		35,4		164,3		0	0	14	4	82	5	18	5	72	4	5	0	9	82
Összesen	258		44 703		33 545		1 396		5 606		71	60	47	15	65	143	66	18	31	72	27	82	34	43
Átlag / %			173,6		130,0		5,4		21,7		28	23	18	6	25	55	26	7	12	28	10	32	13	17

Az árbevétel kategóriánkénti befektetett eszköz és az alkalmazotti létszám a meghatározó a kivitelezői alkalmasság értékelésénél.

18. táblázat: Kivitelezői alkalmasság értékelése a számviteli tételek értékcsoportjai alapján (%)

2019-2024	ESZV		BE (M Ft)					LSZ (fő)			
Árbevétel kategória M Ft	db	%	-1	1-10	11-30	31-60	61-	0-1	2-5	6-10	10-
0-	21	8	16	3	1	0	1	19	1	0	1
0-1	12	5	10	1	1	0	0	12	0	0	0
0-1	33	13	26	4	2	0	1	31	1	0	1
%			79	12	6	0	3	94	3	0	3
1-10	62	24	26	24	8	0	4	53	7	1	1
%			42	39	13	0	6	85	11	2	2
10-20	35	13	7	16	7	2	3	26	9	0	0
%			20	46	20	6	8	74	26	0	0
20-40	28	11	5	6	8	1	8	15	10	3	0
40-60	16	6	4	5	4	2	1	6	8	0	2
60-80	13	5	1	1	6	2	3	3	7	2	1
20-80	57		10	12	18	5	12	24	25	5	3
%			17	21	32	9	21	42	44	9	5
80-100	11	4	1	1	2	1	6	1	4	1	5
100-150	12	5	1	2	3	1	5	4	5	2	1
150-200	9	3	0	0	2	1	6	1	5	3	0
200-500	17	7	0	1	2	4	10	2	6	5	4
80-500	49		2	4	9	7	27	8	20	11	10
%			4	8	19	14	55	16	41	23	20
500-1000	11	4	0	0	2	1	8	1	2	1	7
1000-2000	6	3	0	0	1	0	5	0	2	0	4
2000-	5	2	0	0	0	0	5	0	0	0	5
500-	22	9	0	0	3	1	18	1	4	1	16
%			0	0	14	4	82	5	18	5	72
Összesen	258		71	60	47	15	65	143	66	18	31
%			28	23	18	6	25	55	26	7	12

Az ESZV-ből 65 rendelkezik 60 M Ft feletti befektetett eszközzel (közülük 8 kis szervezet, 18 nagyszervezet), a többiek befektetett eszköze minimális (1 M Ft alatt 71 db, 28%, 1–10 M Ft között 60 db, 23%).

Az ESZV-ok több mint felének (143 db, 55%) nincs értelmezhető foglalkoztatott létszáma (0–1 fő), negyedének (66 db, 26%) nem haladja meg az 5 főt, összesen 49 cég létszáma nagyobb 5-nél (ennek is harmada – 17 cég – magas árbevételű nagyszervezet), melynél a 20–100, illetve 100–500 M Ft árbevételűek hasonlóak (14–15 db). Az ESZV-k erdészeti kivitelezési kapacitása létszám oldalról korlátozott, végrehajtási képessége alacsony.

Az ESZV-k 28%-ában nem számoltak el SZJR, további 10%-ban mindössze 1 M Ft-ot. A 20 M Ft-ot meghaladó SZJR csak a cégek 17%-ánál (43 db) merült fel, de ebből 18 nagy, 500 M Ft-ot meghaladó árbevételű vállalkozás. Az EG ESZV-k létszám és SZJR oldalról csekély számmal rendelkeznek kivitelező szolgáltatáshoz szükséges kapacitással.

A kb. 80-500 M Ft közötti árbevételű ESZV-k (49 db, 19%) potenciálisan képesek erdőgazdálkodási szolgáltatásra, ha létszám, befektetett eszköz kapacitással is rendelkeznek.

A létszám is szűk keresztmetszet, 10 cégnek van 10 fő feletti foglalkoztatottja, 11 cégnek van 6–10 fő közötti (kivitelezés szempontjából a minimális). Közel hasonló a helyzet a SZJR-t illetően, 19 esetben 20 M Ft-nál nagyobb az SZJR, 10–20 M Ft közötti nem túl jelentős SZJR csak 14 a 80–500 M Ft közötti árbevételnél. A Létszám és SZJR alapján a potenciális kivitelező ESZV-ok száma legfeljebb 15–25 közötti, amely nem túl nagy bérteher támogatással növelhető lenne (de kevés tartalék van).

A műszaki eszköz kapacitás esetén a Befektetett eszköz (Tárgyi eszköz nettó) érték alapján megállapítható, hogy 60 M Ft felett 27 ESZV van. Az alatt lévő (31–60 M Ft eszközértékű) csoport itt is szerény mennyiségű (mindössze 7). A potenciális kivitelező ESZV-ok számát itt is az eszköz csere-fejlesztés támogatásával indokolt emelni.

4. Összefoglalás és megvitátás

A magán erdőgazdálkodás a rendszerváltás utáni újra indulástól számos nehézséggel néz szembe, és a bejegyzett erdőgazdálkodó nélküli (NBEG) területek ismét növekedtek és kb. 30%-ot tesznek ki (osztatlan közös – jogi rendezetlenség – szervezetlen).

A magán erdőgazdálkodás intézményi modelljében a meghatározó szereplők a tulajdonos, az erdőgazda, az igazgatás és a kivitelező, de a jogszabályi kötelezettségek alapján kiegészül a bejelentett erdőgazdálkodóval és a szakirányítóval is.

A szakszemélyzet előírása igyekszik a hatósági-igazgatási elvárásokat érvényesíteni az erdőgazdálkodónál, de finanszírozása változó (támogatás alanya, módja, mértéke).

A magán erdőgazdálkodás alap és növekvő problémája, hogy „szervezetlenek”, nem rendelkeznek a jogszabályi előírás szerinti bejegyzett erdőgazdálkodóval (NBEG).

Nem elég a hatósági előírás, a szakszerű és eredményes gazdálkodáshoz értő és érdekelt végrehajtó apparátusok kellenek, amelyek az ökonómiai egyensúlyt megtartják.

Az eddigi legsikeresebb „erdészeti integrátor” rendszer a szervező erőre épülve a tanácsadáson túllépve a kivitelezői feladatok ellátásával ténylegesen segítette az erdőgazdálkodást (fakitermelés, erdőművelés), amelyhez létszám és eszköz kapacitással bírt.

A jogi-igazgatási megoldás az erdészeti szakirányító vállalkozásokat (ESZV) helyezte előtérbe, ennek speciális változata „erdőgazdálkodási jogosultságú”. A szakanyagban ezeknek a fejlődését tekintjük át a 2019–2024 időszakban, az „erdőgazdálkodási alkalmasság” kiemelésével, a számviteli beszámolóban szereplő fogalmak alkalmazásával.

A szakanyag vizsgálatának alanya a szakirányításban jogszabályilag létrehozott „erdőgazdálkodási jogosultságú erdészeti szakirányító vállalkozás” a működés feltétele, így számuk 2017 óta jelentősen növekedett (a vizsgálatba bevont számviteli adatokkal rendelkező 2019 évi 78 cég 2024 évre 258 vállalkozásra bővült, ezek adatait tételesen gyűjtöttük).

A magán erdőgazdálkodásnak meghatározó tevékenysége kell legyen „az erdészeti munkák végrehajtása”, végzői a „kivitelezők” (végrehajtók, erdészeti szolgáltatók – termelői köre), de a szakirányítói (szakszemélyzeti), integrátori problémák is alig oldódtak (a folyamatos innovációkkal).

A „kivitelező” tevékenységhez szellemi és műszaki kapacitás szükséges, ezek közül a létszámot (a kapcsolódó személyi jellegű áfordítást), illetve a befektetett (tárgyi) eszközöket (a kapcsolódó értékcsökkenési leírást) tekintjük át.

Az „integrátor” hálózat kialakításával a magán erdőgazdálkodási szektorban megjelentek a szakismereteket és a vállalkozói tevékenységeket egyesítő vállalkozások. Az „integrátor” típus, az erdőgazdálkodási szolgáltató központ az erdőgazdálkodási tevékenység elemeinek ellátására képes, szellemi és kivitelezői (fakitermelés-erdőművelés) megbízási-vállalkozási feladatokat is végez. A „volt” integrátorok ma is potenciális kivitelezők.

A szakirányítási szolgáltatás nyújtását, az integrátori tevékenységet az állam korábban pályázati úton támogatta. Az eredményeket felmutató „erdészeti integrátor” forma megszűnt, de az „erdészeti haszonbérlet” rendszer a működőképességet segítette.

Emberi erőforrások

A szakszerű erdőgazdálkodáshoz, a szellemi szolgáltatásokhoz képzett szakemberek szükségesek, a gép- és eszközpark működtetéséhez (saját dolgozók foglalkoztatásával).

Gép- és eszközfelszereltség

A befektetett eszközök (az immateriális javak és a befektetett pénzügyi eszközök esetlegesen, minimálisak és alacsony arányúak) jellemzően a tárgyi eszközök (egy része).

A tárgyi eszközök között – az ingatlanok és kapcsolódó vagyoneértékű jogoknál az „erdőterület” ingatlan, illetve – az egyéb építményeknél az erdőgazdálkodás tárgya és eredménye a „faállomány” nincs értékben kimutatva a vállalkozások vagyonában (a tenyészállatok se). (A telkek – épületek csoportja a telephellyel rendelkező nagyobb, kivitelezést is végző szervezeteknél fordul elő).

A tárgyi eszközöknél (nettó érték) tehát meghatározó a műszaki berendezések, gépek, járművek, illetve az egyéb berendezések, felszerelések, járművek csoportja, az ESZV kivitelezői képességének meghatározója.

Rendezetlen erdőterületek

A magán erdőgazdálkodás számos problémája (osztatlan közös tulajdon, erdőgazdálkodási kötöttségek) nem enyhül, következményeként a „bejegyzett erdőgazdálkodó” nélküli terület nőtt, magas arányú (NBEG).

Az erdészeti szakirányító vállalkozások (ESZV)

Az erdészeti szakirányító vállalkozások nagy része korábban is létezett és hasonló tevékenységet végzett, de a 2017-ben bekövetkezett változás miatt ESZV-ként regisztráltak (a 2019 évi számuk 2021-re növekedett, majd 2024-re többszöröződött). Az erdőgazdálkodásra jogosultság nem jelent erdőgazdálkodásra (fakitermelésre - erdőművelésre) alkalmasságot, illetve erdőgazdálkodás (fakitermelés - erdőművelés) végzését (eltérés az integrátortól).

A 2024 évi kimutatás szerint az ESZV szám 626 db, ebből erdőgazdálkodási jogosultságú 266, a szakanyagban 258 adatai kerültek feldolgozásra. A szakanyag részletes táblázatokban közli az ESZV gazdasági adatait. A tevékenység meghatározó differenciálójának az árbevételt tartjuk, ennek csoportjaihoz képezzük az értékmegosztásokat

(Az árbevételi kategóriák a 0, 0-1-től a 2000 M Ft felettiig tartanak).

Meghatároztuk a szakirányító tevékenységének formáit, az erdőgazdálkodási jogosultság szellemi-erdőgazdálkodási szolgáltatás jellemzőinek értékeit.

Az árbevétel kategóriákhoz a számviteli beszámoló tételeinek (BE, LSZ, SZJR) értékeit rendeltük.

		Árbevétel kategóriák	Számviteli beszámoló tételek (M Ft - fő)			Mutatók	
Befektetett eszköz	BE	db	ÁRB	BE	ÉCS	ÁRB/BE	ÉCS/ÁRB
Személyi kapacitás	SZJR	db	LSZ	ÁRB	SZJR	SZJR/LSZ	SZJR/ÁRB

Rövidítések: ÁRB – Árbevétel; BE – befektetett eszköz; ÉCS – Értékcsökkenési leírás;
LSZ – Létszám; SZJR – Személyi jellegű ráfordítás

Meghatároztuk a számviteli tételek értékcsoportonkénti gyakoriságát, 2019–2021+; 2024+ és összesen időszakokban:

Számviteli tétel		ESZV		Értékcsoportok				
Árbevétel	M Ft	db	%	-10	11-20	21-80	81-500	500-
Befektetett eszköz	M Ft	db	%	-1	1-10	11-30	31-60	61-
Személyi kapacitás	fő	db	%	0-1	2-5	6-10	10-	-
Személyi jellegű ráfordítás	M Ft	db	%	0	-1	1-10	10-20	20-

19. táblázat: Erdőgazdálkodási jogosultságú erdészeti szakirányú vállalkozások típusai és a kivitelezői alkalmasság értékelése a számviteli tételek értékcsoportjai alapján

ESZV Típus	Árbevétel			Létszám			SZJR			Befektetett eszköz		
	M Ft	db	%	fő	db	%	M Ft	db	%	M Ft	db	%
Tanácsadó	0-20	130	50	0-1	110	85	0-1	82	63	0-10	103	80
Szakirány.				2-5	17	15	1-10	45	37	11-30	17	20
Tanácsadó	21-80			0-1	24	42	0-1	11	20	0-10	22	38
Szakirány.		57	22	2-5	25	44	1-10	25	44	11-30	18	32
P. Kivitel.				6-	8	14	11-20	16	28	31-	17	30
Szakirány.	81-500	49	19	0-5	28	57	0-10	16	32	0-30	15	31
P. Kivitel.				6-10	11	23	11-20	14	29	31-60	7	14
P. Kivitel.				11-	10	20	21-	19	39	61-	27	55
Szakirány.	501-	22	9	0-10	6	28	0-20	4	18	0-60	4	18
Művezető				11-	16	72	21-	18	82	61-	18	82
Tanácsadó	0-20	130	50	0-1	143	55	0-1	99	38	0-10	131	41
Szakirány.	21-80	57	22	2-5	66	26	1-10	82	32	11-30	47	18
P. Kivitel.	81-500	49	19	6-10	18	7	11-20	34	43	31-60	15	6
Szakirány	501-	22	9	11-	31	12	21-	13	17	61-	65	25
		258			258			258			258	
Speciális							Egyfőre					
Fakeresk.	Jelentős			Minimális			Magas			Kicsi		
Fuvaros	Jelentős			Kicsi			Magas			Jelentős		

Az ESZV-ből 65 rendelkezik 60 M Ft feletti befektetett eszközzel (közülük 8 kis szervezet, 18 nagyszervezet), a többiek befektetett eszköze minimális (1 M Ft alatt 71 db, 28%, 1-10 M Ft között 60 db, 23%).

Az ESZV-k több mint felének (143 db, 55%) nincs értelmezhető foglalkoztatott létszáma (0-1 fő), negyedének (66 db, 26%) nem haladja meg az 5 főt, összesen 49 cég létszáma nagyobb 5 főnél (ennek is harmada – 17 cég – magas árbevételű nagyszervezet), melynél a 20–100, illetve 100–500 M Ft árbevételűek hasonlóak (14–15 db). Az ESZV-k erdészeti kivitelezési kapacitása létszám oldalról korlátozott, végrehajtási képessége alacsony.

A kb. 80–500 M Ft közötti árbevételű ESZV-k (49 db, 19%) potenciálisan képesek erdőgazdálkodási szolgáltatásra, ha létszám, befektetett eszköz kapacitással is rendelkeznek.

A létszám is szűk keresztmetszet, **10** cégnek van 10 feletti foglalkoztatottja, **11** cégnek van 6–10 fő közötti (kivitelezés szempontjából a minimális). Közel hasonló a helyzet a SZJR esetében, **19** cégnél van 20 M Ft-nál nagyobb SZJR, 10–20 M Ft közötti nem túl jelentős SZJR csak **14**, a 80–500 M Ft közötti árbevételnél. A létszám és SZJR alapján a potenciális kivitelező ESZV-k száma legfeljebb 15–25 közötti, amely nem túl nagy bérteher támogatással növelhető lenne (de kevés tartalék van).

A műszaki eszköz kapacitás esetén a befektetett eszköz (tárgyi eszköz nettó) érték alapján megállapítható, hogy 60 M Ft felett 27 ESZV van. Az ez alatt lévő (31–60 M Ft eszközértékű) csoport itt is szerény mennyiségű (mindössze 7). A potenciális kivitelező ESZV-k számát itt is az eszköz csere, fejlesztés támogatásával indokolt emelni.

20. táblázat: Kivitelezői alkalmasság értékelése a számviteli tételek értékcsoportjai alapján (%)

2019-2024	ESZV		BE (M Ft)					LSZ (fő)			
Árbevétel kategória M Ft	db	%	-1	1-10	11-30	31-60	61-	0-1	2-5	6-10	10-
0-	21	8	16	3	1	0	1	19	1	0	1
0-1	12	5	10	1	1	0	0	12	0	0	0
0-1	33	13	26	4	2	0	1	31	1	0	1
%			79	12	6	0	3	94	3	0	3
1-10	62	24	26	24	8	0	4	53	7	1	1
%			42	39	13	0	6	85	11	2	2
10-20	35	13	7	16	7	2	3	26	9	0	0
%			20	46	20	6	8	74	26	0	0
20-40	28	11	5	6	8	1	8	15	10	3	0
40-60	16	6	4	5	4	2	1	6	8	0	2
60-80	13	5	1	1	6	2	3	3	7	2	1
20-80	57		10	12	18	5	12	24	25	5	3
%			17	21	32	9	21	42	44	9	5
80-100	11	4	1	1	2	1	6	1	4	1	5
100-150	12	5	1	2	3	1	5	4	5	2	1
150-200	9	3	0	0	2	1	6	1	5	3	0
200-500	17	7	0	1	2	4	10	2	6	5	4
80-500	49		2	4	9	7	27	8	20	11	10
%			4	8	19	14	55	16	41	23	20
500-1000	11	4	0	0	2	1	8	1	2	1	7
1000-2000	6	3	0	0	1	0	5	0	2	0	4
2000-	5	2	0	0	0	0	5	0	0	0	5
500-	22	9	0	0	3	1	18	1	4	1	16
%			0	0	14	4	82	5	18	5	72
Összesen	258		71	60	47	15	65	143	66	18	31
%			28	23	18	6	25	55	26	7	12

A jellemzők alapján a kivitelezői alkalmasság (potenciális kivitelező) kb. 25–30, amelyet, és ezek részletes adottságait kérdőív és interjú felméréssel lehet pontosítani. Ez alapján határozhatók meg a támogatások, a tárgyi eszköz csere-fejlesztésre, a bérterhek csökkentésére. A fentiekben lehatárolt kivitelezői kör meghatározását kiemelt célként kell kezelni, ugyanis a jelenlegi erdészeti gép támogatás tekintetében megállapítható, hogy mindent és szinte mindenkit is támogatni akar. A maghéjkarcolótól a robotizációig mindent. Ilyen megközelítéssel nehéz érdemben fejleszteni az erdészeti szolgáltatói szektort. Hosszútávon hasznosabb lenne egy szűkített géplista és támogatotti kör (pl: kiemelt ESZV-k bizonyos köre). A cél az, hogy a támogatás azokhoz jusson el, akik tényleg erdészeti szolgáltatást végeznek.

A fontosnak tartott kivitelezői képességgel rendelkező erdőgazdálkodási jogosultságú erdészeti szakirányító vállalkozások (ESZV) bővítése többirányú intézkedésekkel, támogatással lenne segíthető.

Felhasznált irodalom

- FVM rendelet: 6/2000. (II. 26.) FVM rendelet az agrárgazdasági célok 2000. évi költségvetési támogatásáról
- LETT B. (Szerk.) (2018): Huszonöt év a magán-erdőgazdálkodásban – A helyzet, a korlátok és a lehetőségek. Erdővagyon-gazdálkodási közlemények 12. Soproni Egyetem Kiadó, Sopron : ISBN 978-963-334-317-3; ISBN online 978-963-334-318-0: 108 p.
- MERTL T. (2019): Magánerdő tulajdonosok és tulajdonok. Doktori (PhD) értekezés. Soproni Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Roth Gyula Erdészeti és Vadgazdálkodási Tudományok Doktori Iskola, 124 p.
- SCHIBERNA E. – LETT, B. – HÉJJ, B. (2011): The Economic Monitoring Network for Private Forests in Hungary. *Small-scale Forestry* 10, 245–253
- SCHIBERNA E. – HEGEDŰS A. (2025): Magyarországi erdészeti szolgáltató vállalkozások gazdasági modellezése. *Acta Silvatica* – megjelenés alatt